

Versie 8 juli 2011

RIA

Reguleringsimpactanalyse voor de reglementering betreffende het maximale geluidsniveau van muziek in een inrichting

I Titel

Ontwerp reglementering betreffende het maximale geluidsniveau van muziek in een inrichting

2 Aanleiding en doel

2.1 Aanleiding

2.1.1 GEHOORSCHADE EN ANDERE GEZONDHEIDSEFFECTEN VAN LUIDE MUZIEK ALS MAATSCHAPPELIJK PROBLEEM

Technologische ontwikkelingen op het vlak van geluidsapparatuur maken dat muziek ook nog bij hoge geluidsniveaus kwaliteitsvol is. De vraag rijst of ongelimiteerde geluidsniveaus nog te verantwoorden zijn. Wetenschappelijk onderzoek toont immers aan dat luide muziek een oorzaak kan zijn van gehoorschade. Er is dan ook toenemende ongerustheid over gehoorschade door muziek en dan vooral bij jongeren die vaak aan luide muziek worden blootgesteld (festivals, fuiven, discotheken, draagbare muzikspelers . .) Gehoorschade is enkel in zeer acute gevallen direct merkbaar waardoor er vaak verondersteld wordt dat men geen risico loopt. Blootstelling aan hoge geluidsniveaus kan op langere termijn echter onherroepelijk schade veroorzaken. Dit mechanisme wordt hieronder kort geschetst.

Een gehoortrauma is een omvattende term voor gehoorschade door teveel geluid (vb. tijdens het bijwonen van een concert) waarbij symptomen (oorsuizingen, pijn, . .) duidelijk waarneembaar zijn. Dit (acuut) gehoortrauma kan blijvende gehoorschade veroorzaken. Gehoorschade uit zich vaak als een combinatie van gehoorverlies, tinnitus, hyperacusis (overgevoeligheid voor geluiden), distorsie (vervorming van geluid) en diplacusis (de waarneming van verschillende toonhoogtes links en rechts).

In het begin is gehoorverlies dipvormig (rond 4000 Hz); het betreft de karakteristieke notch of lawaaidip. Waarom de hogere tonen het meest kwetsbaar zijn, heeft te maken met de vorm van het binnenoor en meer bepaald het slakkenhuis. Zoals de naam zelf zegt heeft het slakkenhuis de vorm van de schelp van een slak. In het slakkenhuis bevinden zich duizenden zintuigcellen (haarcellen). Vooraan bevinden zich de haarcellen die reageren op hoge frequenties, deze worden dan ook als eerste gekwetst. De haarcellen voor de lage frequenties bevinden zich bij de top van het slakkenhuis en worden pas in een latere fase geraakt.

Bij gehoorverlies zijn twee fasen te onderscheiden. In eerste instantie is er de tijdelijke gehoorbeschadiging, die in feite dient te worden gezien als alarm signaal. Er ontstaat een tijdelijke drempelverschuiving of "temporary threshold shift" (TTS) die normaliseert na enkele uren of dagen. Dit gaat vaak gepaard met oorsuizen. In een volgende fase is de beschadiging onomkeerbaar. Het gehoorverlies blijft voorgoed aanwezig en ook het oorsuizen neemt niet meer af. Tinnitus of oorsuizen ontstaat als gevolg van een letsel ter hoogte van de gehoorzenuw. Doordat de isolatielaag rond deze zenuw is aangetast, ontstaan kortsluitingen in de normale geleiding van de gehoorzenuw. De hersenstam en hersenen gaan zich daaraan aanpassen. Die gewijzigde informatie hoort men als oorsuizen. De gevolgen van oorsuizen zijn groot. 40 procent van de tinnituspatiënten heeft slaapstoornissen, bij één op de vijf geeft het oorsuizen aanleiding tot een belangrijk verlies van de levenskwaliteit. Meer dan de helft van de tinnituspatiënten zou last hebben van een depressie

Algemeen geldt dat geluid met een niveau onder 75 dB(A) geen permanente schade kan veroorzaken. Vanaf 80 - 85 dB(A) zal schade optreden, mits men lang genoeg aan dat geluid wordt blootgesteld. In een werkomgeving is de blootstellingslimiet in België 85 dB(A) en dit voor maximum 8 uur per dag gedurende 40 uur per week. Aan hogere niveaus mag men slechts gedurende kortere perioden worden blootgesteld. Aangezien geluid een logaritmische grootte is, neemt de blootstellingstijd snel af. Algemeen wordt aangenomen dat de blootstellingstijd halveert bij een verdubbeling van de geluidsdosis, zijnde 3 dB(A). Indien men uitgaat van een aanvaardbare blootstelling aan 85 dB(A) gedurende 8 uur per dag, betekent dit dat bij een geluidsniveau van 90 dB(A) er na ongeveer 3 uur per dag blootstelling al kans is op gehoorschade. Voor een geluidsniveau van 100 dB(A) is deze blootstellingstijd minder dan 15 minuten per dag.

Naast gehoorschade kunnen voornamelijk de lage frequenties ook andere lichamelijke ongemakken veroorzaken. Hoge geluidsniveaus in de lage frequenties zetten in het lichaam een stressreactie in gang. Dit leidt enerzijds tot de prikkeling van het evenwichtsorgaan en het fijne gevoel dat aanzet tot dansen, anderzijds heeft dit een effect op de hartslag, de bloeddruk. Lage basisonen veroorzaken trillingen die voelbaar zijn in het hele lichaam. In bepaalde gevallen kan dit leiden tot een klaplong. Bovendien is het aangetoond dat luide muziek veel verschillende zones in de hersenen prikkelt. Bij langdurige en veelvuldige blootstelling kan deze hoeveelheid van prikkels zelfs leiden tot oververmoeidheid en depressie.

2.1.2 GELUIDSHINDER VOOR DE OMGEVING

Luide muziek is eveneens een bron van hinder voor de omgeving. Dit ontwerp beoogt echter geen aanpassing van de huidige wetgeving met betrekking tot omgevingshinder maar formuleert maximale geluidsniveaus in de inrichting. De eerste beleidsprioriteit ligt omwille van de dringende noodzaak tot het nemen van maatregelen bij de beperking van gehoorschade. Bijkomende maatregelen ter beperking van geluidshinder in de omgeving kunnen eventueel in een latere fase aan bod komen. Ten allen tijden moeten de huidige voorwaarden met betrekking tot omgevingshinder gerespecteerd worden. Indien nodig kan de lokale overheid extra maatregelen opleggen met het oog op de beperking van de omgevingshinder.

2.1.3 JURIDISCHE OMGEVINGSANALYSE

Binnenlandse wetgeving

Oorspronkelijk was het KB van 24 februari 1977 houdende vaststellingen van geluidsnormen voor muziek in openbare en private inrichtingen (federaal) van toepassing op alle mogelijke muziekactiviteiten met elektronisch versterkte muziek en gold het zowel voor private als openbare inrichtingen. Binnen in de inrichting was een geluidslimiet van 90 dB(A) van kracht (beperking gehoorschade bezoekers en eventueel werknemers), in de buurt (beperking overlast bij de omwonenden) waren de toegelaten limietniveaus afhankelijk van het oorspronkelijk aanwezige achtergrondgeluidsniveau.

Omwille van de hinder die dansings e.d. veroorzaken voor de omwonenden, werden in 1991 lokalen met een dansgelegenheid met een totale oppervlakte van > 100 m² als ingedeelde inrichting in VLAREM opgenomen (rubriek 32 'Ontspanningsinrichtingen en schietstanden'). Om interpretatieproblemen te verhelpen, werd de exacte omschrijving van de rubriek in de jaren daarna nog een aantal keren gewijzigd. Voor de niet-ingedeelde inrichtingen bleef het KB van 24 februari 1977 gelden.

In mei 1997 werd het KB van 24 februari 1977 gewijzigd voor het Vlaamse gewest (toevoeging van een artikel 4bis) Voor muziekactiviteiten die plaats grepen in een openbare inrichting, andere dan een ingedeelde inrichting, en waarbij muziek werd geproduceerd ter gelegenheid van kermissen, carnavals, muziekfestivals, fuiven en andere bijzondere feesten of festiviteiten, waren de artikelen 2 en 3 van het KB (90 dB(A) in de inrichting en limieten voor het geluidsniveau in de buurt) niet meer van toepassing op voorwaarde dat de activiteit erkend was door de Vlaamse minister van leefmilieu.

In april 1999 is dit artikel 4bis opgeheven en vervangen door het VLAREM II - hoofdstuk 6.7 'Niet-ingedeelde muziekactiviteiten', waarbij de erkenning door de minister werd vervangen door een toelating van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar de activiteit plaatsgrijpt. Limieten voor geluidsniveaus zijn in hoofdstuk 6.7 niet opgenomen. Het college kan echter bijkomende voorwaarden opleggen wat betreft het maximum toegelaten geluidsniveau en de duur van de muziekactiviteit.

Dit wil dus zeggen dat er op dit moment enkel voor inrichtingen zonder dansvloer of inrichtingen kleiner dan 100 m² met dansvloer een norm met betrekking tot gehoorschade van kracht is. Voor alle andere inrichtingen waar muziek wordt gespeeld, is dit niet het geval.

Ook in de andere gewesten zijn er geen regelgevingen met betrekking tot gehoorschade voor bezoekers van muziekactiviteiten

Wat hierboven besproken is, is van toepassing op bezoekers van muziekactiviteiten. Werkgevers en werknemers moeten zich houden aan de verplichting uit het KB van 16 januari 2006 betreffende de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de werknemers tegen de risico's van lawaai op het werk. De onderste actiewaarden voor blootstelling zijn $L_{EX,sh} = 80$ dB(A) en $L_{Cpeak} = 135$ dB(C), vanaf dit geluidsniveau moet de werkgever gehoorbeschermers ter beschikking stellen. De bovenste actiewaarden voor blootstelling zijn $L_{EX,sh} = 85$ dB(A) en $L_{Cpeak} = 137$ dB(C), vanaf dit geluidsniveau moet gehoorbescherming gedragen worden. De grenswaarden voor blootstelling zijn $L_{EX,sh} = 87$ dB(A) en $L_{Cpeak} = 140$ dB(C). Deze niveaus zijn maximale niveaus die behaald mogen worden op het moment dat de gehoorbescherming wordt gedragen, rekening houdend met het dempend vermogen van de gehoorbescherming

Conclusie: Voor bezoekers van muziekactiviteiten biedt de geluidswetgeving onder zijn huidige vorm geen voldoende bescherming tegen gehoorschade.

Bevoegdheidsverdeling

De grondslag van de bevoegdheid van de gewesten tegen geluidshinder situeert zich bij artikel 6, §1, II, eerste lid, 1° van de Bijzondere Wet op de Hervorming der Instellingen van 8 augustus 1980 (hierna BWHI). Volgens dit artikel zijn de gewesten bevoegd voor "de bescherming van het leefmilieu, onder meer die van de bodem, de ondergrond, het water en de lucht tegen verontreiniging en aantasting, alsmede de strijd tegen de geluidshinder."

Naar aanleiding van het arrest van het Grondwettelijk Hof van 15 januari 2009 met nr. 2/2009 werd de gewestelijke bevoegdheid op grond van het artikel 6, §1, II, 1° van de BWHI, verduidelijkt wat betreft het domein van de risico's verbonden aan niet-ioniserende stralingen. Het Hof stelde dat het artikel in kwestie de bevoegdheid omvat om maatregelen te treffen ter voorkoming en beperking van de risico's verbonden aan niet-ioniserende stralingen, met inbegrip van de beperking van de blootstelling van de mens aan het risico van dergelijke stralingen die zich doorheen zijn leefmilieu verspreiden. Het Hof stelde verder dat de omstandigheid dat zulke maatregelen bijdragen tot de bescherming van de volksgezondheid, geen afbreuk doet aan de gewestelijke bevoegdheid. Het leefmilieubeleid strekt er immers toe de diverse onderdelen van het leefmilieu van de mens te beschermen, in eerste instantie om aldus zijn gezondheid te vrijwaren.

De redenering die het Hof gevolgd heeft wat betreft de risico's verbonden aan niet-ioniserende stralingen kan ook gevolgd worden voor wat betreft de risico's verbonden aan geluidshinder. Met name, het feit dat de maatregelen die de gewesten kunnen treffen op grond van artikel 6, §1, II, 1° van de BWHI ter voorkoming en beperking van de risico's verbonden aan luide muziek, bijdragen tot de bescherming van de volksgezondheid, doet geen afbreuk aan de gewestelijke bevoegdheid ter zake. Het leefmilieubeleid strekt er immers toe de diverse onderdelen van het leefmilieu van de mens te beschermen, in eerste instantie om aldus zijn gezondheid te vrijwaren. De normering op grond van artikel 6, §1, II, 1° van de BWHI dient echter in hoofdzaak als doelstelling het bestrijden van geluidshinder te hebben en niet de bescherming van personen/bezoekers tegen gehoorschade. Zoals gezegd, het feit dat de maatregelen tevens bijdragen aan de bescherming van de bevolking tegen gehoorschade, doet geen afbreuk aan de gewestelijke bevoegdheid

Naast artikel 6, §1, II, 1° van de BWHI kan als bevoegdheidsgrondslag ook punt 3° van artikel 6, §1, II van dit artikel vermeld worden, op basis waarvan de gewesten bevoegd zijn voor: "de politie van de gevaarlijke, ongezonde en hinderlijke bedrijven onder voorbehoud van de maatregelen van interne politie die betrekking hebben op de arbeidsbescherming".

Conclusie: Uit de juridisch-technische analyse blijkt dat Vlaanderen de bevoegdheid heeft om een regelgeving met betrekking tot de bestrijding van geluidshinder tijdens muziekactiviteiten uit te werken, met inbegrip van de beperking van de blootstelling van bezoekers van dergelijke activiteiten aan het risico van te luide muziek

Internationale normering en wetgeving

Een aantal Europese landen hebben een wetgeving of normering voor muziekactiviteiten uitgewerkt. Alle landen drukken het maximaal toegestane geluidsniveau uit in L_{Aeq} en meestal wordt hierbij ook nog een

maximaal piekniveau opgegeven. In Zwitserland, Zweden, Oostenrijk en in de aanbevelingen van de WHO wordt een maximaal geluidsniveau van $L_{Aeq} \leq 100$ dB(A) gehanteerd. In Duitsland beveelt de norm een maximaal geluidsniveau van $L_{Aeq} \leq 99$ dB(A) aan. In Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk gaat het om een L_{Aeq} van respectievelijk 105 en 107 dB(A). In de meeste landen worden er naast de maximale geluidsniveaus nog een aantal flankerende maatregelen getroffen. Die gaan van hekken plaatsen voor de boxen, over het informeren van de bezoekers, tot het gratis uitdelen van oordopjes of inrichtingen van chill-outrooms. Ter controle dient het geluidsniveau al dan niet continu gemeten te worden. In hoofdstuk 3 wordt er dieper ingegaan op de verschillen tussen de buitenlandse wetgevingen.

Andere bestaande beleidsinstrumenten

Voor werknemers zijn er regels voor blootstelling aan lawaai (zie 2.1.2) maar met betrekking tot recreatieve blootstelling zijn die er niet. Voor jongeren blijken de belangrijkste bronnen van blootstelling aan geluid tijdens de vrije tijd het gebruik van draagbare muziekspelers en het bijwonen van luide muziekactiviteiten te zijn.

Er zou kunnen ingegrepen worden in de productnormering van toestellen die muziek produceren maar dit is een federale bevoegdheid. Daardoor heeft het Vlaams gewest enkel de bevoegdheid om op wetgevend vlak gehoorschade door luide muziekactiviteiten aan te pakken en kan er niet ingegrepen worden in de productnormering. Sensibiliseren en informeren over de risico's van hoge geluidsniveaus valt volledig onder Vlaamse bevoegdheid en kan dus integraal aangepakt worden. Eind mei werd dan ook door Vlaams minister Vandeurzen bevoegd voor welzijn en volksgezondheid de informatiecampagne 'iets minder is de max' gelanceerd. Deze campagne wil op een speelse manier jongeren tussen 14 en 18 jaar bewust maken van de risico's op gehoorschade. Ook andere organisaties en overheden zijn actief bezig jongeren te sensibiliseren over de risico's van langdurige blootstelling aan luide geluiden: uitdelen van flyers met nuttige tips, ter beschikking stellen van doe-boxen over gehoor aan scholen en verenigingen, uitdelen van gratis oordopjes, verlenen van korting voor op maat gemaakte gehoorbescherming.

Zelfregulering van de sector

In juni 2010 werd door een aantal festival- en concertorganisatoren en geluidstechnici een charter ondertekend waarin werd afgesproken om het geluidsniveau ter hoogte van de mengtafel te beperken tot 103 dB(A) LAeq,15min. Er zijn echter geen cijfers gekend over de effectieve toepassing van dit charter.

2.2 Doelstelling

Bezoekers van muziekactiviteiten beschermen tegen potentiële gehoorschade ten gevolge van luide muziek.

De beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2009 – 2014 neemt in zijn operationele doelstelling 75 op dat het beleid ter voorkoming van gehoorschade en -overlast doormuziek uitgewerkt wordt.

3 Keuze van instrument

Dit hoofdstuk behandelt de keuze van het instrument om de nieuwe wetgeving met betrekking tot het maximaal geluidsniveau van muziek in de inrichting in te voeren. In hoofdstuk 4 wordt meer in detail ingegaan op de technische uitwerking van de regelgeving en worden de verschillende mogelijkheden voor de norm ten opzichte van mekaar afgewogen.

3.1 Bestudeerde opties

3.1.1 OPTIE 0 NULOPTIE - BESTAANDE TOESTAND

Behoud van de huidige situatie dus zonder middelen (wetgeving, MBO ...) om een maximaal geluidsniveau voor muziek in een inrichting te kunnen afdwingen, tenzij voor deze inrichtingen die op dit moment nog onder het KB van 24 februari 1977 vallen.

3.1.2 OPTIE 1 MILIEUBELEIDSOVEREENKOMST

Het maximaal geluidsniveau van muziek in een inrichting zou geregeld kunnen worden door het afsluiten van een milieubeleidsovereenkomst (MBO).

3.1.3 OPTIE 2: INVOEGEN IN HET KB VAN 24 FEBRUARI 1977

Het maximaal geluidsniveau van muziek in een inrichting zou geregeld kunnen worden via een ingreep in het KB van 24 februari 1977 houdende vaststellingen van geluidsnormen voor muziek in openbare en private inrichtingen.

3.1.4 OPTIE 3. INVOEGEN IN VLAREM

Op vlak van de Vlaamse wet- en regelgeving is het Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunningen (VLAREM) een optie voor het invoeren van een maximaal geluidsniveau van muziek in een inrichting.

3.1.5 OPTIE 4: INVOEGEN IN HET PREVENTIEDECREET

Men zou er ook voor kunnen opteren om de nieuwe wetgeving in te passen in de wet- en regelgeving met betrekking tot de gezondheidszorg. Het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid zou hiervoor in aanmerking kunnen komen. Dit is een kaderdecreet dat de krijdlijnen van het Vlaams beleid ter zake vastlegt.

3.2 Effecten

Doelgroepen

De effecten van de verschillende opties worden voor de volgende doelgroepen en belanghebbenden beschreven.

- de maatschappij, de volledige bevolking met extra nadruk op de 15 tot 30 jarigen aangezien deze bevolkingsgroep het grootste risico loopt op blootstelling en bijgevolg gehoorschade door luide muziek (meest belaste bevolkingsgroep: ongeveer 1.111.000 van de 6.161.600 Vlamingen en in uitbreiding de hele bevolking);
- de muzieksector: de eigenaars, organisatoren, geluidstechnici, muzikanten ..., aangezien de muziekactiviteiten waarop de regelgeving betrekking zal hebben, voorziet in hun levensonderhoud (aantal niet te schatten);
- de gezondheidssector (artsen, deskundigen, preventiewerkers ...) aangezien zij vragende partij is voor het invoeren van een maximaal geluidsniveau;
- de lokale besturen aangezien zij voor heel wat van de activiteiten de bevoegdheid hebben om op te treden;
- de Vlaamse overheid (en meer specifiek het Departement Leefmilieu Natuur en Energie en het Agentschap Zorg en Gezondheid) wat betreft bijkomende werkzaamheden.

Keuzecriteria

Volgende criteria worden in acht genomen bij de beslissing waar de nieuwe wetgeving zal ingevoegd worden.

- afstemmen op al bestaande binnenlandse wet- en regelgeving;
- afdwingbaarheid en handhaafbaarheid;
- beschermen van de volksgezondheid, in acht nemen van het voorzorgsprincipe;
- administratieve lasten en taken (met inbegrip van kosten) voor de doelgroepen, meer bepaald de muzieksector en lokale besturen;

- taken voor de Vlaamse overheid.

3.2.1 OPTIE 0 NULOPTIE - BESTAANDE TOESTAND

Als eerste wordt de nuloptie of bestaande toestand beschreven. De andere opties worden vergeleken ten opzichte van de bestaande toestand.

Baten en kosten

Beschrijving aan de hand van de keuzecriteria:

1. Afstemmen op bestaande wet- en regelgeving:

- niet van toepassing

2. Afdwingbaarheid en handhaafbaarheid:

- voor ingedeelde inrichtingen, kan momenteel een maximaal niveau in de inrichting worden opgelegd via de milieuvergunning. Voor de niet-ingedeelde inrichtingen kan dit via een beslissing van het college van burgemeester en schepenen. Vandaag de dag wordt er echter zelden een maximaal geluidsniveau opgelegd omdat de technische kennis binnen de gemeenten hiervoor te klein is. Dit geldt zowel voor ingedeelde (muziekactiviteiten zijn klasse 2-inrichtingen) als niet-ingedeelde inrichtingen. Uitzonderingen hierop zijn inrichtingen zonder dansvloer of inrichtingen kleiner dan 100 m² met dansvloer. Op dit moment wordt het maximaal geluidsniveau in een inrichting dan ook zelden gehandhaafd. Als dit wel het geval is, zijn er geen duidelijke richtlijnen over hoe dit dient te gebeuren, met zeer verschillende beoordelingsmethoden tot gevolg:

- uit het overleg met de sector is gebleken dat zij vragende partij zijn voor een wetgeving omdat zij op dit ogenblik geconfronteerd worden met zeer diverse bepalingen (naargelang gemeente en uitbater) en dit vaak de enige manier is om een geluidsniveau af te dwingen bij optredens van gastartiesten en gast-dj's.

3. Beschermen van de volksgezondheid:

- zonder wetgeving zijn er geen afdwingbare maatregelen. Geluidsniveaus kunnen ongelimiteerd hoger worden, de kans op gehoorschade blijft status quo of wordt groter.

4. Administratieve lasten en taken voor de doelgroepen: muzieksector en lokale overheid:

- op dit moment moet voor een ingedeelde inrichting een milieuvergunning worden aangevraagd. Kleinere cafés kunnen in principe nooit boven de 90 dB(A) $L_{Amax,slow}$ gaan cf KB 77 behalve ingeval van uitzonderlijke activiteiten (bv een optreden) waarvoor een afwijking werd verkregen van het CBS (maximaal 12 keer per jaar):

Als men zich aan het KB van 1977 houdt, moet dergelijke activiteit in principe niet aangevraagd worden. In de meeste gemeenten is het echter de standaardprocedure dat men voor dergelijke 'evenementen' een toestemming moet vragen.

5. Taken voor de Vlaamse overheid:

- geen extra taken.

Verdelingseffecten

Bij behoud van de huidige situatie worden er aan de muzieksector geen extra beperkingen opgelegd. De baten lijken dan ook daar te liggen. Al dient dit gerelativeerd te worden aangezien zij ook aangeven dat het zonder wetgeving niet eenvoudig is om een maximaal geluidsniveau af te dwingen bij gastoptredens. De kosten zijn voornamelijk voor de bevolking die meer kans heeft op gehoorschade en de Vlaamse overheid en de gezondheidssector die ermee worden geconfronteerd en oplossingen moet bieden zonder goed handhaafbare wetgeving. Bovendien hebben de gemeentelijke diensten en handhavers niet altijd voldoende kennis om op een oordeelkundige manier maximale geluidsniveaus te bepalen en te handhaven.

Juridisch-technische effecten

Geen

Andere effecten

Geen

Conclusie

De bestaande situatie is niet ideaal aangezien er geen of weinig middelen zijn, zowel voor de overheid als voor de sector, om een maximaal geluidsniveau af te dwingen. Een andere oplossing dringt zich op.

3.2.2 OPTIE I MILIEUBELEIDSOVEREENKOMST**Baten en kosten****Beschrijving aan de hand van de keuzecriteria:****1. Afstemmen op bestaande wet- en regelgeving:**

- een milieubeleidsovereenkomst (MBO) is een overeenkomst tussen de Vlaamse overheid en een beroepsorganisatie. Het is een beleidsinstrument waarmee de overheid in samenwerking met de beroepsorganisaties en hun leden bepaalde milieudoelstellingen trachten te bereiken. Het afsluiten van een milieubeleidsovereenkomst wordt geregeld in het decreet van 15 juni 1994 betreffende de milieubeleidsovereenkomsten. De inhoud van de MBO kan afgestemd worden op de bestaande wetgeving.

2. Afdwingbaarheid en handhaafbaarheid:

- een MBO is een geschikte optie bij een beperkt aantal partners, maar minder goed bij een groot aantal verschillende partners. In dit geval is het aantal activiteiten die onder de noemer muziekactiviteit valt, zeer groot en zeer divers - festivals, discotheken, fuiven, optredens . . - en dit in kleine / grote zalen en op verschillende soorten locaties. Bovendien zijn eigenaars, organisatoren, muzikanten, geluidstechnici . . niet of weinig georganiseerd in overkoepelende organisaties of federaties en is het dus uitermate moeilijk om een overeenkomst af te sluiten met alle partners;
- het afsluiten van een milieubeleidsovereenkomst wordt gezien als alternatief voor een wetgeving, waarbij de sector zich in groep engageert. De bepalingen in de milieubeleidsovereenkomst zijn echter moeilijk afdwingbaar door de bevoegde overheid. Er kunnen bijvoorbeeld wel interne controles door de sector worden uitgevoerd. Bij niet naleving van de voorwaarden uit de overeenkomst, kan de bevoegde overheid echter niet verbaliseren. Het enige drukingsmiddel bij niet naleven, is het intrekken van de integrale overeenkomst voor heel de sector of wetgeving in de plaats stellen. Tenzij er in de overeenkomst een aantal sancties zijn opgenomen. Indien dit het geval is, kan dit burgerrechtelijk gesanctioneerd worden. Toezicht hierop gebeurt door een begeleidingscomité,
- op de rondetafelconferentie van 1 december 2009 (zie deel 'consultatie') is gebleken dat men vanuit de sector gewonnen is voor een duidelijke regelgeving aangezien op die manier gastartiesten kunnen worden gewezen op het wettelijk maximaal geluidsniveau.

3. Beschermen van de volksgezondheid:

- gezien de grootte en diversiteit van de sector en het gebrek aan afdwingbare maatregelen en handhaving, is de kans op schending van de voorwaarden groter dan bij invoering van een wetgeving.

4. Administratieve lasten en taken voor de doelgroepen - muzieksector:

- geen extra taken ten opzichte van de bestaande toestand, tenzij er in de MBO rapporteringsvoorwaarden worden opgelegd.

5. Administratieve lasten en taken voor de doelgroepen – lokale overheid:

- geen

6. Taken voor de Vlaamse overheid:

- geen extra taken ten opzichte van de bestaande toestand, tenzij er in de MBO rapporteringsvoorwaarden (groot aantal inrichtingen!) worden opgelegd.

Verdelingseffecten

Bij goede naleving door de sector zijn de effecten positief voor de bevolking. De sector zal mogelijk meer administratieve taken krijgen en wordt gelimiteerd op het vlak van het maximale geluidsniveau. Wat in de huidige situatie vaak niet het geval is.

Juridisch-technische effecten

Het is niet eenvoudig om een milieubeleidsvereenkomst op te stellen waarbij zoveel partners zich akkoord verklaren. Bovendien zijn eigenaars, organisatoren, muzikanten, geluidstechnici niet of weinig georganiseerd in overkoepelende organisaties of federaties.

Andere effecten

Geen

Conclusie

Niet te weerhouden gezien de grote en heterogene groep waarop de MBO van toepassing zou zijn en de vraag uit de sector zelf om normen te kunnen afdwingen. Een milieubeleidsvereenkomst of code van goede praktijk kan wel in overweging genomen worden als een instrument om bijkomende maatregelen voor specifieke doelgroepen te nemen bovenop de basisregelgeving.

3.2.3 OPTIE 2 INVOEGEN IN HET KB VAN 24 FEBRUARI 1977**Baten en kosten**

Beschrijving aan de hand van de keuzecriteria:

1. *Afstemmen op bestaande wet- en regelgeving:*
 - het Vlaams gewest heeft de mogelijkheid het KB van 24 februari 1977 houdende vaststellingen van geluidsnormen voor muziek in openbare en private inrichtingen aan te passen. Dit zou echter betekenen dat er gewerkt wordt aan een wettekst die door de verschillende gewesten nog slechts in beperkte mate gebruikt wordt. Voor milieuvergunningsplichtige activiteiten is er immers een eigen gewestelijke wetgeving met betrekking tot hinder en omgevingsgeluid, in Vlaanderen is dit opgenomen in het VLAREM.
2. *Afdwingbaarheid en handhaafbaarheid:*
 - het KB van 24 februari 1977 houdende vaststellingen van geluidsnormen voor muziek in openbare en private inrichtingen is handhaafbaar door de ambtenaren van de lokale overheid en de politiezone.
3. *Beschermen van de volksgezondheid:*
 - maatregelen kunnen worden verplicht en zijn afdwingbaar en handhaafbaar.
4. *Administratieve lasten en taken voor de doelgroepen - muzieksector:*
 - afhankelijk van de bepalingen in de nieuwe wetgeving zou dit kunnen zorgen voor extra taken voor de muzieksector zoals bijvoorbeeld het verplicht registreren van de geluidsniveaus.
5. *Administratieve lasten en taken voor de doelgroepen – lokale overheid:*
 - het maximaal geluidsniveau in de inrichting moet nu ook gehandhaafd worden, wat leidt tot extra taken voor de bevoegde instanties.
6. *Taken voor de Vlaamse overheid.*
 - geen extra taken.

Verdelingseffecten

Bij goede naleving door de sector zijn de effecten positief voor de bevolking. De sector zal mogelijk meer administratieve taken krijgen en wordt gelimiteerd op het vlak van het maximale geluidsniveau. Wat in de huidige situatie vaak niet het geval is. Anderzijds heeft de sector in dit geval wel de gevraagde ondersteuning om een maximaal geluidsniveau af te dwingen bij gastartiesten. Bij inpassing in het KB van 24 februari 1977 zullen de lokale overheden meer moeten handhaven. Langs de andere kant, biedt een nieuwe wetgeving ook

de mogelijkheid om een aantal maatregelen in te voeren die de handhaving vergemakkelijken (zoals bijvoorbeeld het verplicht registreren van geluidsniveaus).

Juridisch-technische effecten

Uit de juridisch-technische analyse (zie hoofdstuk 2.2) blijkt dat Vlaanderen de bevoegdheid heeft om een regelgeving met betrekking tot de bestrijding van geluidshinder tijdens muziekactiviteiten uit te werken, met inbegrip van de beperking van de blootstelling van bezoekers van dergelijke activiteiten aan het risico van te luide muziek. Vlaanderen beschikt daarvoor over een eigen wetgeving namelijk VLAREM waarin alle wettelijke bepalingen inzake milieuhygiëne bijeengebracht worden. Een aanpassing van het KB van 24 februari 1977 zou dan ook zorgen voor een verdeling van de milieuwetgeving over verschillende wetteksten.

Andere effecten

Geen

Conclusie

Gezien het om een Vlaamse bevoegdheid gaat en er eigen Vlaamse wetgeving is met betrekking tot hinderlijke inrichtingen, is het KB van 24 februari 1977 niet het geschikte instrument om de nieuwe wetgeving in te voeren.

3.2.4 OPTIE 3: INVOEGEN IN VLAREM

Baten en kosten

Beschrijving aan de hand van de keuzecriteria:

1. Afstemmen op bestaande wet- en regelgeving:

- de beperking van het maximaal geluidsniveau van luide muziek in de inrichting heeft niet enkel betrekking op het beperken van de risico's voor de bezoekers maar gaat in de praktijk ook samen met problemen van geluidsoverlast (hinder en eventueel slaapverstoring). Wat betreft normstelling en handhaving worden ze dan ook best samen aangepakt. In VLAREM staan op dit moment al een aantal bepalingen met betrekking tot het geluidsniveau in de omgeving van de inrichting.

2. Afdwingbaarheid en handhaafbaarheid:

- de bepalingen in het VLAREM zijn handhaafbaar door de ambtenaren van de lokale overheid en de politiezone.

3. Beschermen van de volksgezondheid:

- maatregelen kunnen worden verplicht en zijn afdwingbaar en handhaafbaar.

4. Administratieve lasten en taken voor de doelgroepen - muzieksector:

- afhankelijk van de bepalingen in de nieuwe wetgeving zou dit kunnen zorgen voor extra taken voor de muzieksector zoals bijvoorbeeld het verplicht registreren van de geluidsniveaus.

5. Administratieve lasten en taken voor de doelgroepen – lokale overheid:

- het maximaal geluidsniveau in de inrichting moet gehandhaafd worden, wat leidt tot extra taken voor de lokale overheid. Anderzijds biedt een nieuwe wetgeving ook de mogelijkheid om een aantal maatregelen in te voeren die de handhaving vergemakkelijken (zoals bijvoorbeeld het verplicht registreren van geluidsniveaus).

6. Taken voor de Vlaamse overheid:

- geen extra taken

Verdelingseffecten

Bij goede naleving door de sector zijn de effecten positief voor de bevolking. De sector zal mogelijk meer administratieve taken krijgen en wordt gelimiteerd op het vlak van het maximale geluidsniveau. Wat in de huidige situatie vaak niet het geval is. Anderzijds heeft de sector in dit geval wel de gevraagde ondersteuning

om een maximaal geluidsniveau af te dwingen bij gastartiesten. De lokale overheden zullen meer moeten handhaven, maar een nieuwe wetgeving biedt ook de mogelijkheid om een aantal maatregelen in te voeren die de handhaving vergemakkelijken (zoals bijvoorbeeld het verplicht registreren van geluidsniveaus).

Juridisch-technische effecten

Indien de nieuwe wetgeving in VLAREM wordt ingevoegd, moet er nog overwogen worden waar in VLAREM dit gebeurt. Hieronder worden de mogelijke opties besproken.

1. Deel 2. Milieukwaliteitsnormen en beleidstaken ter zaken

In deel 2 van VLAREM worden de basismilieukwaliteitsnormen opgenomen. Het maximaal geluidsniveau dat met deze aanpassing zal ingevoerd worden, is echter geen 'veilig' geluidsniveau omdat een geluidsniveau dat aanvaardbaar is met betrekking tot gehoorschade per definitie te laag is voor de muzieksector. Hierdoor zal de nieuwe wetgeving zowel de verlaging van het geluidsniveau als een aantal andere maatregelen moeten omvatten (zie hoofdstuk 4). Het maximaal geluidsniveau van muziek in een inrichting op zich, kan dus moeilijk aanzien worden als basismilieukwaliteitsnorm. Bovendien zal niet voor elke inrichting waar muziek wordt gespeeld of geproduceerd dezelfde norm gelden (zie hoofdstuk 5).

2. Deel 4. Algemene milieuvorwaarden voor ingedeelde inrichtingen in combinatie met deel 6. Milieuvorwaarden voor niet-ingedeelde inrichtingen.

In deel 4 van VLAREM worden de algemene milieuvorwaarden voor ingedeelde inrichtingen opgenomen. Deze voorwaarden gelden dus voor alle ingedeelde inrichtingen. Zoals gezegd wordt met deze nieuwe wetgeving echter een specifieke groep beoogd, namelijk de muziekactiviteiten. Deel 4 lijkt dan ook niet de geschikte locatie voor de invoering van de nieuwe wetgeving.

Het zijn echter niet enkel de ingedeelde inrichtingen waarvoor deze wetgeving zal gelden maar ook niet-ingedeelde inrichtingen. In hoofdstuk 6.7 Niet-ingedeelde muziekactiviteiten staan op dit moment een aantal bepalingen in verband met geluid in en buiten de inrichting. Het zou voor niet-ingedeelde muziekactiviteiten dan ook logisch zijn om dit hoofdstuk verder uit te breiden met de nieuwe bepalingen.

3. Deel 5 Sectorale milieuvorwaarden voor ingedeelde inrichtingen in combinatie met deel 6. Milieuvorwaarden voor niet-ingedeelde inrichtingen.

Deel 5 van VLAREM biedt de mogelijkheid om te differentiëren tussen de verschillende muziekactiviteiten. De sectorale milieuvorwaarden laten toe zeer specifiek te bepalen voor welke inrichtingen de norm al dan niet geldt. Bovendien zijn op dit ogenblik in VLAREM in deel 5. Sectorale milieuvorwaarden voor ingedeelde inrichtingen, hoofdstuk 5.32 Ontspanningsinrichtingen en schietstanden al een aantal bepalingen met betrekking tot geluid in de omgeving opgenomen. Het lijkt logisch om voor ingedeelde inrichtingen ook het geluid in de inrichting in dit hoofdstuk onder te brengen.

Voor niet-ingedeelde inrichtingen geldt dezelfde redenering als in punt 2.

4. Deel 5. Sectorale milieuvorwaarden voor ingedeelde inrichtingen en opheffing van hoofdstuk 6.7 Niet-ingedeelde muziekactiviteiten.

Over het algemeen geldt dezelfde redenering als hierboven. Aangezien er op dit moment al een aantal bepalingen staan in de hoofdstuk 5.32 en 6.7, lijkt het logisch aanpassingen met betrekking tot het maximale geluidsniveau van muziek in de inrichting ook hier op te nemen. Men kan zich echter de vraag stellen of de onderverdeling van VLAREM zoals ze nu is, nog wel aangepast is aan de huidige stand van zaken.

In hoofdstuk 6.7, artikel 6.7.1, §1 worden de niet-ingedeelde muziekactiviteiten als volgt omschreven:

Muziekactiviteiten die plaatsgrijpen in open lucht en/of in een voor publiek, al dan niet tegen betaling, toegankelijke inrichting, andere dan een ingedeelde inrichting en waarbij muziek wordt geproduceerd ter gelegenheid van kermissen, carnavals, muziekfestivals, fuiven en andere bijzondere feesten of festiviteiten.

Onder ingedeelde inrichting (subrubriek 32.1 Feestzalen en lokalen met dansgelegenheid) wordt verstaan: *Feestzalen en lokalen, wanneer deze een dansgelegenheid omvatten en de totale oppervlakte van de voor het publiek toegankelijke lokalen 100 m² of meer bedraagt.*

Vallen niet onder deze indelingsrubriek :

- in tenten georganiseerde dansactiviteiten met een maximale duur van drie opeenvolgende dagen, maximaal tweemaal per jaar, op hetzelfde perceel of dezelfde percelen,
 - feestzalen of lokalen waarin enkel dansactiviteiten gekoppeld aan bijzondere gelegenheden worden georganiseerd;
- Onder "bijzondere gelegenheden" wordt hierbij verstaan : er moet een bijzondere reden zijn om deze dansactiviteit te organiseren. Voorbeelden van dergelijke bijzondere redenen zijn : kermissen, carnavals, schoolfeesten, jaarfeesten van een vereniging, huwelijksfeesten, jubileumvieringen, e.d.. Het betreft hier feestzalen of lokalen waarin slechts occasioneel dansactiviteiten plaatsgrijpen. Dit houdt in dat ook steeds samen aan de volgende criteria dient te worden voldaan :
- maximaal 12 gelegenheden per jaar;
 - maximaal 2 gelegenheden per maand;
 - de sommatie van deze gelegenheden mag zich maximaal over 24 kalenderdagen per jaar spreiden (in geval een dansgelegenheid avonduren alsook morgenuren van de daarop volgende kalenderdag omvat, dienen 2 kalenderdagen geteld).

Op dit ogenblik is het zo dat voor een niet-ingedeelde muziekactiviteit, een afwijking wordt gevraagd aan het college van burgemeester en schepenen. Deze afwijking wordt verkregen na een aanvraag waarin vaak volgende gegevens worden gevraagd: organisator, contactpersoon, locatie, programma/uren, inplantingsplan . Aangezien er op dit moment toch al een toestemming dient te worden gevraagd, kan men overwegen om van al de huidige niet-ingedeelde muziekactiviteiten, klasse 3-inrichtingen (meldingsplichtig) te maken. Op die manier zouden alle activiteiten die willen afwijken van de voorschriften van het KB van 24 februari 1977, ingedeelde inrichtingen worden. De volgende bedenkingen kunnen hierbij gemaakt worden.

- het college van burgemeester en schepenen kan een melding niet weigeren, behalve wanneer de inplantingsplaats onverenigbaar is met de algemene en aanvullende stedenbouwkundige voorschriften, zoals die reeds gelden in het goedgekeurd gewestplan of in een ander plan van aanleg. De afwijking die op dit ogenblik gevraagd moet worden, kan wel geweigerd worden, al wordt dit in de praktijk niet vaak gedaan,
- algemene en sectorale voorwaarden (VLAREM hoofdstuk 4 en 5) gelden ook voor meldingsplichtige inrichtingen. Dat wil dus zeggen dat voor alle inrichtingen zowel klasse 1 en 2 als de meldingsplichtige (klasse 3) dezelfde voorwaarden gelden voor het geluid in de inrichting en het omgevingsgeluid. Het college van burgemeester en schepenen kan bij een melding bijkomende voorwaarden opleggen. De vraag is of deze betrekking kunnen hebben op het maximaal geluidsniveau in de inrichting of op het einduur? (Uiteraard kunnen via de milieuvergunning van een ingedeelde inrichting ook bijkomende voorwaarden worden opgelegd maar dit wordt hier verder niet besproken);
- er staat geen einddatum op een melding van een klasse 3-inrichting. Enkel indien de inrichting zou veranderen, moet er een nieuwe melding worden gedaan. In geval van niet-ingedeelde muziekactiviteiten, gaat het ofwel over eenmalige activiteiten ofwel jaarlijks weerkerende activiteiten. De aard van de activiteit is dus anders dan deze die oorspronkelijk beoogd werden met de meldingsplichtige klasse 3-inrichtingen. Men kan zich de vraag stellen of een andere programmatie aanzien wordt als een wijziging van de klasse 3-inrichting?
- op dit moment wordt een afwijking, zeker voor grote evenementen, vaak maanden op voorhand aangevraagd zodat de gemeente voldoende tijd heeft voor de voorbereiding. Deze manier van werken verschilt sterk van opzet van die van een melding. In principe mag, de dag nadat de melding werd gedaan, de exploitatie worden aangevat. Algemeen wordt echter gewacht op goedkeuring College van burgemeester en schepenen;
- de inhoud van het meldingsformulier is wettelijk vastgelegd. In het meldingsformulier worden, naast een aantal administratieve zaken, ook vragen gesteld in verband met activiteiten in de inrichting, maar dan gelinkt aan de VLAREM-indelingslijst. Voor muziekactiviteiten is dit echter niet relevant. Hierbij moeten zaken zoals organisator, contactpersoon, locatie, programma/uren, inplantingsplan ... gekend zijn.

Bovendien bestaat de mogelijkheid om de voorschriften van het KB van 24 februari 1977 over te nemen in VLAREM zodat alle voorschriften met betrekking tot geluid van muziekactiviteiten gecentraliseerd zijn in één document

Andere effecten

Geen

Conclusie

Het invoeren van de nieuwe wetgeving in de Vlaamse milieuregelgeving scoort op de meeste beoordelingscriteria goed. Wat betreft plaats van invoegen in VLAREM, komt optie 3 (een combinatie van deel 5 en deel 6) als beste naar voor. Alle huidige niet-ingedeelde muziekactiviteiten meldingsplichtig maken, zorgt voor een aantal administratieve problemen en wordt bijgevolg niet weerhouden. Het is aangewezen om de voorschriften uit het KB van 24 februari 1977 over te nemen in VLAREM zodat alle regelgeving met betrekking tot geluid tijdens muziekactiviteiten gecentraliseerd is in VLAREM.

3.2.5 OPTIE 4: INVOEGEN IN HET PREVENTIEDECREET

Baten en kosten

Beschrijving aan de hand van de keuzecriteria:

1. Afstemmen op bestaande wet- en regelgeving:

- zoals hierboven ook al aangehaald, gaat de mogelijke gehoorschade veroorzaakt door luide muziek (zowel binnen als in openlucht) in de praktijk samen met problemen van geluidsoverlast (hinder en eventueel slaapverstoring) en worden ze wat betreft normstelling en handhaving best samen aangepakt,
- In het preventiedecreet kunnen preventieve maatregelen worden uitgewerkt (art. 4§1). Daarnaast bestaat de mogelijkheid om voor fysieke factoren specifieke maatregelen te treffen (art 51 – 54) zelfs wanneer zij buiten het gezondheidsbeleid vallen (facettenbeleid, art. 55);
- naast de uitvoeringsbesluiten over de erkenning van organisaties en de organisatie van bevolkingsonderzoeken zijn er nog enkele meer toegepaste uitvoeringsbesluiten nl. het binnenmilieubesluit (waarin o.a. streef- en interventiewaarden worden bepaald voor stoffen in het binnenmilieu en waar wordt bepaald wie bevoegd is om binnenmilieuonderzoeken uit te voeren) en het legionellabesluit (waarin wordt bepaald waar publiek toegankelijke inrichtingen aan moeten voldoen om het risico op groei van de legionellabacterie te beperken)
- in het kader van administratieve lastenverlaging en meer transparantie geniet het de voorkeur om de regelgeving te integreren in bestaande wetgeving. Zo staan er in VLAREM al geluidsnormen voor ingedeelde inrichtingen. Het zou logisch en meer praktisch zijn om geluidsnormen in de inrichtingen mee op te nemen in dezelfde wetgeving.

2. Afdwingbaarheid en handhaafbaarheid:

- een uitvoeringsbesluit van het decreet van 21 november 2003 kan gehandhaafd worden door het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Daarnaast kunnen ook anderen de taak van de handhaving opgelegd krijgen zoals de lokale overheden (wat in het geval van geluidshinder ook het meest toepasbare zou zijn). Beiden kunnen zowel in als buiten de inrichting handhaven. De uitvoerbaarheid van de handhaving hangt samen met de beschikbaarheid van middelen en personeel

3. Beschermen van de volksgezondheid:

- maatregelen kunnen worden verplicht en zijn afdwingbaar en handhaafbaar

4. Administratieve lasten en taken voor de doelgroepen:

- afhankelijk van de bepalingen in de nieuwe wetgeving zou dit kunnen zorgen voor extra taken voor de muzieksector zoals bijvoorbeeld het verplicht registreren van de geluidsniveaus;
- voor de lokale besturen kan dit een verzwarend van het takenpakket betekenen. Hiervoor zouden middelen en personeel beschikbaar gemaakt moeten worden.

5. Taken voor de Vlaamse overheid:

- indien de handhaving bij het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid wordt gelegd, moeten voldoende middelen en personeel ter beschikking worden gesteld om deze taak te kunnen waarmaken. De voorkeur gaat uit naar handhaving door de lokale besturen omdat zij dichter staan bij de problematiek.

Verdelingseffecten

Bij goede naleving door de sector zijn de effecten positief voor de bevolking. De sector zal mogelijk meer administratieve taken krijgen en wordt gelimiteerd op het vlak van het maximale geluidsniveau. Wat in de

huidige situatie vaak niet het geval is. Anderzijds heeft de sector in dit geval wel de gevraagde ondersteuning om een maximaal geluidsniveau af te dwingen bij gastartiesten.

Juridisch-technische effecten

Geen andere dan besproken onder baten en kosten.

Andere effecten

Geen

Conclusie

De opname in een uitvoeringsbesluit van het preventiedecreet ligt juridisch-technisch niet voor de hand. Bovendien zou dit betekenen dat er nog een extra wetgeving over geluid wordt gecreeerd en de controles van het geluid in en buiten de inrichting mogelijk door verschillende instanties gebeuren.

3.3 Algemene Conclusie

De beoordeling van de verschillende criteria wordt in onderstaande tabel weergegeven voor de verschillende opties. Voor elk criterium worden de opties afgewogen ten opzichte van de nuloptie ('0' = zelfde beoordeling als bij de bestaande toestand, '++' en '+' = verbetering ten opzichte van de bestaande toestand, '-' en '--' = een verslechtering ten opzichte van de bestaande toestand)

	Optie 1 MBO	Optie 2 KB 1977	Optie 3 VLAREM	Optie 4 ^{opm} preventiedecreet
afstemmen	--	+	++	-
handhaafbaarheid	--	++	++	-/+
volksgezondheid	+	+	+	+
extra lasten en taken: muzieksector	-	-	-	-
extra lasten en taken: lokale overheid	+	-	-	++/-
taken Vlaamse overheid	-	0	0	--/0

Opmerking bij de tabel: Bij optie 4 wordt er bij enkele criteria een dubbel quotering gegeven omdat de handhaving door het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid / de lokale overheden kan uitgevoerd worden

1. Afstemmen op bestaande wet- en regelgeving

Invoeren in VLAREM komt hierbij als meest interessante optie uit de bus omdat in dit instrument ook het omgevingsgeluid geregeld wordt. Bovendien worden in VLAREM alle zaken met betrekking tot milieuhygiene samengebracht zodat de aanpassing van het KB van 24 februari 1977 in dit geval als minder geschikt aanzien wordt. Het preventiedecreet wordt eveneens als minder geschikt voor deze wetgeving beoordeeld omdat in uitvoering daarvan nog geen regeling met betrekking tot geluid is opgemaakt. Daardoor is er geen afstemming met de huidige regelgeving. Dit geldt ook voor het afsluiten van een MBO.

2. Afdwingbaarheid en handhaafbaarheid:

De opties 1 en 4 zijn moeilijker handhaafbaar. In geval van optie 1 omdat een MBO een overeenkomst is die vrijwillig wordt afgesloten en afzonderlijke gevallen niet handhaafbaar zijn. De enige optie bij overtreding is de intrekking van de overeenkomst en invoering van wetgeving. In geval van optie 4 wordt er een negatieve beoordeling gegeven als de handhaving gebeurt door het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid en positief als de lokale overheid handhaaft. De negatieve beoordeling resulteert uit het feit

dat er in dat geval extra mensen dienen opgeleid te worden aangezien het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid op dit moment dergelijke handhaving niet uitvoert.

3. *Beschermen van de volksgezondheid*
Alle situaties zijn beter dan de nuloptie.
4. *Administratieve lasten en taken voor de doelgroepen - muziek sector*
Bij alle opties bestaat de kans op extra lasten voor de sector. Dit zal afhangen van de inhoud van de tekst (bijvoorbeeld het verplicht registreren van geluidsniveaus).
5. *Administratieve lasten en taken voor de doelgroepen - lokale overheid.*
Bij optie 1 en 4 zijn er minder lasten voor de lokale overheid. Een MBO is een vrijwillige overeenkomst waarop in principe geen systematische controle uitgevoerd wordt. Wat betreft optie 2 en 3 zal er meer werk zijn met betrekking tot handhaving maar langs de andere kant zijn er voor de lokale overheid wel meer mogelijkheden om het maximaal geluidsniveau onder controle te houden. In het geval van de optie met betrekking tot het preventiedecreet is er een dubbele beoordeling. Positief indien de handhaving wordt gedaan door het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid en licht negatief als de controle wordt gedaan door de lokale overheid (analoog aan opties 2 en 3).
6. *Taken voor de Vlaamse overheid.*
Bij optie 2 en 3 zijn er ten gevolge van de implementatie van de wetgeving geen extra taken voor de Vlaamse overheid. In het geval van het afsluiten van een MBO zijn er extra taken als er rapporteringsvoorwaarden worden opgelegd. In het geval van optie 4 dienen er bij het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid extra werknemers te worden aangenomen om de controles uit te voeren. In het geval dat de lokale overheid handhaaft, zijn er geen extra taken. Uiteraard blijven er in het kader van de globale problematiek wel taken voor de Vlaamse overheid zoals globale beleidsvoorbereiding en –evaluatie, overleg met de doelgroepen, preventie en sensibilisatie, ...

3.4 Samenvatting

Uit bovenstaande blijkt dat behouden van de huidige situatie en afsluiten van een MBO niet de aangewezen manier zijn om het geluidsniveau in een inrichting te limiteren. Blijft dan nog de keuze tussen de verschillende opties voor invoering in een wetgeving. De aanpassing van het KB van 24 februari 1977 en de aanpassing van VLAREM scoren beiden goed op de meeste beoordelingscriteria. Uit de juridisch-technische analyse blijkt dat het opleggen van een maximaal geluidsniveau in de inrichting een Vlaamse bevoegdheid is. Bovendien zijn er al bestaande aanknopingspunten in VLAREM en kan de handhaving gebeuren door gemeentelijk personeel of personeel van de politiezone. Daarom valt de keuze voor de invoering van een wetgeving met betrekking tot het maximaal geluidsniveau van muziek in de inrichting, op **VLAREM**. Na analyse blijken **hoofdstuk 5.32 Ontspanningsinrichtingen en schietstanden** en **hoofdstuk 6.7 Niet-ingedeelde muziekactiviteiten** hiervoor het meest geschikt te zijn. De voorschriften uit het KB van 24 februari 1977 worden overgenomen in VLAREM. Dit geldt voor alle voorschriften zowel voor de normen in de inrichting als voor de normen in de buurt. Op deze manier worden alle voorschriften met betrekking tot geluid tijdens muziekactiviteiten gecentraliseerd in VLAREM.

4 Keuze voor de technische uitwerking

Zoals in hoofdstuk 3 besproken, valt de keuze op de invoering in VLAREM, hoofdstuk 5.32 en hoofdstuk 6.7. Aangezien er geen Europese Richtlijn is die omgezet dient te worden of andere wetgeving die rechtstreeks kan overgenomen worden, wordt hieronder besproken hoe de basis voor de technische uitwerking werd gekozen.

4.1 Vergelijking tussen A- en C-weging

Op de rondetafelconferentie (zie hoofdstuk 6) werd door een deel van de aanwezigen gepleit voor het uitdrukken van het maximaal toegestane geluidsniveau in L_{Ceq} in plaats van in L_{Aeq} . Hiervoor werden volgende argumenten aangehaald

- klassieke gehoorschade veroorzaakt door industrielawaai in arbeidsomstandigheden wordt beoordeeld op basis van de A-weging. Dit betekent dat het fysische geluidssignaal bij de meting in de lage frequenties wordt afgezwakt. Voor wat betreft industrielawaai is dit een gepaste weergave van wat in werkelijkheid in het oor gebeurt. Het frequentiespectrum van de hedendaagse muziek en de technische mogelijkheden van de huidige akoestische weergaveapparatuur (o.a. luidsprekers) maken echter dat bij muziekgeluid de frequentieverdeling er anders uitziet. Zo werd bij recente metingen regelmatig een overmaat in de lage frequenties vastgesteld (frequentiebanden van 40 en 31,5 Hz). Bij een A-weging zijn het net deze frequenties die worden uitgefilterd.
- een ander, eerder theoretisch, principe is dit van de curven van gelijke luidheid. Bij de A-weging wordt een geluid met een frequentie van 1000 Hz bij een geluidsdruk van 40 dB ook werkelijk met een luidheid van 40 dB ervaren (isofoon 40). De lagere frequenties zullen hierbij echter als minder luid worden ervaren. De C-weging maakt gebruik van de isofoon 100 die vlakker is waardoor bij lage frequenties het verschil tussen luidheid en geluidsdruk kleiner is en dus dichterbij de werkelijkheid;
- wat betreft gehoorschade zijn het de hogere frequenties (4000 tot 6000 Hz) die de meeste schade veroorzaken. De lagere frequenties kunnen echter niet zo maar als schadeloos beschouwd worden. Ze veroorzaken vibraties in het lichaam die bij hoge niveaus in bepaalde situaties kunnen leiden tot bijvoorbeeld een klaplong. Bovendien bevat een hoger geluidsniveau meer 'geluidsenergie' waardoor niet enkel de haarcellen voor de hogere frequenties worden geraakt maar ook die voor de lagere frequenties beschadigd kunnen worden (zie hoofdstuk 2);
- lage tonen liggen vaak aan de basis van hinder in de omgeving (tot op grote afstand) omdat lage frequenties zich over grote afstand kunnen voortplanten en omdat ze bouwtechnisch moeilijk te isoleren zijn

Daarnaast werden op de overlegmomenten ook een aantal belangrijke elementen genoemd die pleiten tegen het uitdrukken van het maximaal geluidsniveau in L_{Ceq} :

- de binnen- en buitenlandse wetgevingen met betrekking tot geluid werken met de A-weging. Zo bijvoorbeeld ook de beoordeling van hinder in de omgeving. Het is niet logisch om enkel het geluid in de inrichting op basis van de C-weging te beoordelen en de andere aspecten niet. Bovendien zouden we hiermee sterk afwijken van de andere buitenlandse wetgevingen;
- er is weinig tot geen cijfermateriaal voorhanden met betrekking tot metingen of normeringen die gebruik maken van de C-weging;
- een normering enkel in L_{Ceq} zou kunnen leiden tot een scheeftrekking van de verhoudingen van de hoge en lage tonen in de muziek. Het is niet onwaarschijnlijk dat er meer hogere (en voor het gehoor schadelijkere) tonen in de muziek zullen gemixt worden om te voldoen aan een norm die enkel in L_{Ceq} uitgedrukt wordt.

Conclusie:

Er is niet voldoende informatie om de uit te werken norm op te bouwen rond de C-weging alleen. Bovendien zouden we door het opleggen van geluidsniveaus in L_{Ceq} , afwijken van de beoordelingswijze van andere (Europese) landen die het geluidsdrukniveau uitdrukken in L_{Aeq} (zie verder in hoofdstuk 4.2). Maar aangezien het aandeel van bastonen in de effecten op het lichaam en met betrekking tot hinder niet te verwaarlozen zijn, wordt er onderzocht of er in het wetsvoorstel zowel een A-gewogen als een C-gewogen maximaal geluidsniveau kan opgenomen worden. Dit kan ervoor zorgen dat het aandeel van de lage tonen niet overdreven wordt opgevoerd. Waarden tot 125 $L_{Ceq,15min}$ zijn vandaag de dag immers niet ongevoerd in bepaalde inrichtingen

4.2 Bestudeerde opties met betrekking tot een norm voor het maximaal geluidsniveau in de inrichting

4.2.1 OPTIE 1 ENKEL EEN MAXIMAAL GELUIDSNIVEAU, GEEN FLANKERENDE MAATREGELEN (UITGAANDE VAN DE ARBEIDSWETGEVING)

Optie 1 baseert zich op het Koninklijk besluit van 16 januari 2006 betreffende de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de werknemers tegen risico's van lawaai op het werk. Voor werknemers geldt dat de onderste actiewaarde voor blootstelling gelijk is aan $L_{EX,8h} = 80$ dB(A), hierbij geldt tevens een maximaal piekniveau van $L_{C,peak} = 135$ dB(C). Vanaf dit blootstellingsniveau, moet de werkgever gehoorbescherming ter beschikking stellen van de werknemers. De bovenste actiewaarde voor blootstelling is gelijk aan $L_{EX,8h} = 85$ dB(A), hierbij geldt tevens een maximaal piekniveau van $L_{C,peak} = 137$ dB(C). Vanaf dit blootstellingsniveau, is het dragen van gehoorbescherming verplicht. Er wordt ook een grenswaarde voor blootstelling vastgelegd namelijk $L_{EX,8h} = 87$ dB(A), gecombineerd met een maximaal piekniveau van $L_{C,peak} = 140$ dB(C). Dit geluidsniveau wordt gemeten in de gehoorgang, tijdens het dragen van gehoorbescherming. In praktijk wordt er voornamelijk met $L_{EX,8h} = 85$ dB(A) gewerkt. Piekniveaus worden in $L_{C,peak}$ uitgedrukt omdat de C-gewogen curve een meer realistische weergave is bij hogere geluidsniveaus (zie ook hoofdstuk 4.1).

De arbeidswetgeving kan echter niet zomaar overgenomen worden. Enerzijds zijn de regels doorgaans minder streng in arbeidsomstandigheden omdat er voldoende medische controle is. Anderzijds gaat men in arbeidsomstandigheden uit van een blootstelling van 8 uur per dag, 40 uur per week, gedurende 40 jaar. Om het risico op gehoorschade door vrijetijdsbesteding te kwantificeren, is er op internationaal vlak echter nog geen eenduidige methode ontwikkeld. In recente wetenschappelijke artikels wordt ervan uitgegaan dat een blootstelling aan een L_{Aeq} van 85 dB(A), gedurende 8 uur per dag, kan aanzien worden als een geluidsniveau met een aanvaardbaar risico op gehoorschade. In enkele studies gaat men voor een regelmatige bezoeker van muziekactiviteiten, uit van volgend blootstellingspatroon: gemiddeld 1 bezoek van ongeveer 5 uur per week en dit gedurende ongeveer 10 jaar. Aan een gemiddeld geluidsniveau van 98 dB(A) (op basis van de onderzoeksresultaten van een aantal artikels) betekent dit dat iemand die regelmatig naar muziekactiviteiten gaat, al in zijn 30e levensjaar 60% van de als aanvaardbare beschouwde blootstelling heeft bereikt. En dit enkel door bezoek aan muziekactiviteiten.

Stel dat men nu uitgaat van een aanvaardbare (5 à 10 % kans op gehoorschade) dagelijkse blootstelling van $L_{EX,8h} = 85$ dB(A), dan zou dit betekenen dat men gedurende 4 uur blootgesteld mag worden aan een geluidsniveau van $L_{Aeq} = 88$ dB(A). Hierbij wordt er wel vanuit gegaan dat men gedurende de rest van de dag niet aan geluidsniveaus boven 75 dB(A) wordt blootgesteld. In dit geval zijn er geen flankerende maatregelen nodig aangezien dit gebaseerd is op een geluidsniveau dat als aanvaardbaar wordt gezien. Zoals hierboven aangegeven, kan de combinatie met een C-gewogen geluidsniveau overwogen worden. In dit geval zou dit het maximaal piekniveau $L_{C,peak} = 137$ dB(C) uit de arbeidswetgeving kunnen zijn. Dit moet bescherming bieden tegen acute effecten van teveel lawaai.

4.2.2 OPTIE 2: EEN MAXIMAAL GELUIDSNIVEAU GECOMBINEERD MET FLANKERENDE MAATREGELEN (UITGAANDE VAN BINNEN- EN BUITENLANDSE VOORBEELDEN)

Aangezien er geen Europese Richtlijn is maar heel wat muziekgroepen en dj's internationaal actief zijn, is het belangrijk dit voorstel af te stemmen op de ons omringende landen. Uit een literatuurstudie is gebleken dat een aantal landen al getracht hebben oplossingen te zoeken voor dit probleem. In Zwitserland is een wetgeving ontwikkeld, in Frankrijk is een decreet van kracht. In de andere landen gaat het vaak om een norm (Duitsland), richtlijn (Oostenrijk), aanbevelingen (Zweden) of gids (Verenigd Koninkrijk). Ook de World Health Organisation (WHO) heeft aanbevelingen gedaan in verband met blootstelling aan geluid in de vrije tijd.

Gezien elke wetgeving, norm, aanbeveling ... andere accenten legt, wordt hieronder een overzicht gegeven van de belangrijkste verschillen. Het Belgische charter van de muzieksector, dat in juni 2010 door een aantal festival- en concertorganisatoren en geluidstechnici werd ondertekend, wordt ter vergelijking mee in de lijst opgenomen.

	Duitsland	Zwitserland	Oostenrijk	Zweden	WHO	Charter festivals	Frankrijk	Verenigd Koninkrijk
maximaal geluidsniveau	$L_{Aeq} = 99$ dB(A)	$L_{Aeq} = 100$ dB(A)	$L_{Aeq} = 100$ dB(A)	$L_{Aeq} = 100$ dB(A)	$L_{Aeq} = 100$ dB(A). maximaal 4 maal per jaar gedurende 4 uur	$L_{Aeq} = 103$ dB(A)	$L_{Aeq} = 105$ dB(A)	$L_{Aeq} = 107$ dB(A)
geluidsniveau waar geldt?	op alle voor het publiek toegankelijke plaatsen	op alle voor het publiek toegankelijke plaatsen	op alle voor het publiek toegankelijke plaatsen	op alle voor het publiek toegankelijke plaatsen	niet gepreciseerd, maar logischerwijs op alle voor het publiek toegankelijke plaatsen	ter hoogte van de mengtafel	op alle voor het publiek toegankelijke plaatsen	op alle voor het publiek toegankelijke plaatsen
correctiefactor	ja	ja	ja	niet gepreciseerd	niet gepreciseerd	niet gepreciseerd	niet gepreciseerd	ja
beoordeling s-tijd	30 min	60 min (elke 5 min moeten de data weggeschreven worden)	minstens zo lang dat 'stabiel' (afwijking 0,2 dB) resultaat wordt verkregen	niet gepreciseerd	niet gepreciseerd	15 min	10 à 15 min	15 min
piekniveau	$L_{Cpeak} = 135$ dB(C)	$L_{Amax} = 125$ dB(A)	$L_{Amax} = 130$ dB(A)	$L_{Amax} = 115$ dB(A)	$L_{Amax, het} = 110$ dB(A)	nee	120 dB(lin)	140 dB(lin)
meetplaats	in meest blootgestelde zone	mengtafel	in meest blootgestelde zone, meestal mengtafel	niet gepreciseerd	niet gepreciseerd	mengtafel	in meest blootgestelde zone, tussen 1,5 en 1,8 m boven grond	mengtafel
getrapt systeem	ja 85, 95 en 99 dB(A)	ja 93, 96 en 100 dB(A) + kinderen enkel 93 dB(A)	ja 93 en 100 dB(A)	ja 90, 97 en 100 dB(A) op basis van aanwezigheid kinderen	nee	nee	nee	ja 96 en 107 dB(A))
flankerende maatregelen	ja	ja	ja	niet gepreciseerd	niet gepreciseerd	ja	niet gepreciseerd in decreet wel in recente (2009) richtlijnen	ja
andere	nee	nee	plan met geluidsver-	niet gepreciseerd	niet gepreciseerd	nee	verplichting isolatie en	analyse van basgeluiden

			deling				limiter	
	Duitsland	Zwitserland	Oostenrijk	Zweden	WHO	Charter festivals	Frankrijk	Verenigd Koninkrijk
handhaving	geen wet, geen controles – proberen te sturen naar continu meten door organisatoren, opleiding dj's	continu opvolgen van geluidsniveau door organisatoren en controles	geen info	zelfinspectie	niet van toepassing	niet van toepassing	geen info	geen info
toepassingsgebied	alle muziekactiviteiten	alle muziekactiviteiten	evenementen in open lucht	alle muziekactiviteiten	alle muziekactiviteiten	optredens en party's	alle voor het publiek toegankelijke inrichtingen en lokalen waar muziek wordt gespeeld, behalve leslokalen	concerten en evenementen (binnen en in openlucht)
kern document hinder / gehoorschade	gehoorschade	gehoorschade	hinder en gehoorschade	gehoorschade	gehoorschade	gehoorschade	hinder	gehoorschade (hinder staat in andere code van goede praktijk)
status document	DIN-norm*	wet	richtlijn	advies gezondheidsraad	aanbeveling	charter afgesloten binnen sector	decreet	praktijk-gids (gezondheid en veiligheid)
datum van invoeren	2007	2007	2000	2005	1999	2010	1998	1995

* Een norm is een document, dat via een strikt vastgestelde procedure en via consensus tot stand komt en door een erkende instelling wordt goedgekeurd. Dat document bevat regels, richtlijnen of kenmerken voor gemeenschappelijk en herhaald gebruik. Een norm is erop gericht om in een bepaalde context zo veel mogelijk orde en eenduidigheid te bereiken. Een norm is op zich geen juridisch afdwingbaar gegeven. Wanneer een wet, een koninklijk besluit of een contract rechtstreeks naar een bepaalde norm verwijst, wordt die norm echter wel wettelijk bindend van karakter.

1. Maximaal geluidsniveau

Alle landen hanteren een maximaal geluidsniveau uitgedrukt in L_{Aeq} .

2. Waar is het geluidsniveau geldig?

In de meest gevallen is dit op alle plaatsen die toegankelijk zijn voor het publiek, dus ook in de buurt van de luidsprekers als het publiek daar kan staan.

3. Correctiefactor

Het maximale geluidsniveau geldt in de meeste landen op alle voor het publiek toegankelijke plaatsen. Men kan echter niet altijd meten op de meest blootgestelde plaats (meestal vlak voor het podium of in de buurt

van de luidsprekers) Daarom wordt in de meeste buitenlandse voorbeelden gevraagd te werken met een correctiefactor om het verschil tussen de meest blootgestelde plaats en meetplaats (vaak Front of House, mengtafel) vast te stellen De vaststelling gebeurt meestal tijdens de soundcheck (zie ook hoofdstuk 5).

4. Beoordelingstijd

De vermelde beoordelingstijden lopen uiteen van 5 tot 60 minuten De beoordelingstijd is niet in alle gevallen vermeld, voor aanbevelingen is dit normaal aangezien het hier om een blootstellingsaanbeveling gaat zonder richtlijnen met betrekking tot metingen.

5. Piekniveau

Alle landen definiëren ook een piekniveau, om acute schade te voorkomen. Deze waarden zijn echter zeer divers

6. Meetplaats

De meetplaats is niet in alle gevallen gepreciseerd (logisch voor de aanbevelingen waar geen richtlijnen met betrekking tot metingen worden gegeven.) In de andere gevallen moet er gemeten worden in de meest blootgestelde zone Aangezien het niet altijd evident is om daar te meten, wordt er opgelegd om te werken met een correctiefactor Vaak wordt de mengtafel aangegeven als alternatieve meetplaats

7. Getrapt systeem

Een groot deel van de landen werkt met een getrapt systeem Er wordt een 'basis' geluidsniveau opgegeven, inrichtingen die hiervan willen afwijken, moeten een aantal bijkomende flankerende maatregelen nemen.

8. Flankerende maatregelen

In heel wat landen wordt opgemerkt dat het geluidsniveau dat wordt opgelegd, niet laag genoeg is om de kans op gehoorschade drastisch te verlagen. Dit komt omdat voor de beleving van muziek een minimum geluidsniveau nodig is. Bovendien haalt, en dit geldt zeker voor grote manifestaties, het publiek alleen al vaak een geluidsniveau van meer dan 90 dB(A). Dit betekent dat, voor grote evenementen, bij een norm van 90 dB(A), het publiek meer geluid zou maken dan de muziek zelf. In de meeste landen wordt dit opgelost door het toelaten van een hoger geluidsniveau en het invoeren van een aantal flankerende maatregelen zoals informeren van het publiek, voldoende afstand houden tussen publiek en luidsprekers, oordopjes ter beschikking stellen, continu meten van het geluidsniveau en inrichten van chill-outrooms

9. Andere maatregelen

In Oostenrijk wordt aanbevolen op voorhand een geluidsverdelingsplan op te maken. Bij grote evenementen wordt aan de hand van de gebruikte geluidsinstallatie de geluidsverdeling, vertrekkende van de luidsprekers, berekend. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat op de achterste rijen een geluidsniveau van 95 dB(A) L_{Aeq} gehaald zou moeten worden. Voorwaarde hierbij is wel dat het maximaal geluidsniveau op gelijk welke plaats toegankelijk voor het publiek, niet hoger dan 100 dB(A) L_{Aeq} mag zijn.

10. Handhaving

Duitsland: Het document dat in Duitsland van kracht is, is een norm en geen wetgeving Er worden dan ook geen echte controles uitgevoerd (tenzij door lokale overheden, met betrekking tot hinder of als er extra voorwaarden werden opgelegd). Men tracht er wel naar te streven dat ten minste alle discotheken uitgerust zijn met een systeem om het geluidsniveau verder op te meten. Op die manier kan er controle worden uitgevoerd. In opleidingen voor dj's wordt er aandacht besteed aan de norm.

Zwitserland: In Zwitserland worden regelmatig controles uitgevoerd op de naleving van de wetgeving. Inrichtingen waar de geluidsniveaus tussen 96 en 100 dB(A) L_{Aeq} liggen, zijn verplicht het geluidsniveau continu op te volgen

Oostenrijk: geen informatie ter beschikking

Zweden: Uitbaters en eigenaars van inrichtingen hebben de plicht de adviezen van de gezondheidsraad op te volgen. Daartoe moeten zij regelmatig zelf controles uitvoeren.

Frankrijk: geen informatie ter beschikking

Verenigd Koninkrijk: geen informatie ter beschikking

11. Toepassingsgebied

Hierin wordt beschreven voor welke muziekactiviteiten de bestudeerde tekst geldt

12. Kern document over hinder of gehoorschade

Hierin wordt aangegeven of de bestudeerde tekst in hoofdzaak gaat over hinder, gehoorschade of beide

13. Status document

Hierin wordt beschreven of het een aanbeveling, norm, wet, ... is.

14. Datum van invoeren

De documenten uit Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk zijn de oudste (eind jaren '90) en worden aanzien als niet meer aangepast aan de huidige stand van zaken.

In de bestudeerde voorbeelden wordt naast een geluidsniveau in L_{Aeq} meestal ook een piekniveau opgegeven. Aangezien hiervoor in de bestudeerde documenten zeer diverse waarden worden gebruikt, kan er op dit moment nog geen keuze gemaakt worden. De verdere uitwerking van het gebruik van het C-gewogen geluidsniveau, verfijning van het geluidsniveau in L_{Aeq} , uitwerking van de maatregelen... worden in het volgende hoofdstuk van het document verder onder de loep genomen. In dit deel worden voornamelijk de basisprincipes ten opzichte van elkaar vergeleken.

Op basis van bovenstaande tabel worden volgende opties voorgesteld:

OPTIE 2.1: één maximaal geluidsniveau voor alle inrichtingen

Een maximaal geluidsniveau van 100 dB(A) L_{Aeq} . In hoofdstuk 5.1 wordt in detail besproken hoe de range 99 en 103 dB(A) L_{Aeq} uit bovenstaande documenten werd teruggebracht tot 100 dB(A) L_{Aeq} . Dit wordt gecombineerd met een aantal flankerende maatregelen zoals voldoende afstand tussen publiek en luidsprekers, het publiek informeren, oordopjes ter beschikking stellen, chill-out rooms inrichten, het geluidsniveau continu opvolgen en registreren,

OPTIE 2.2: een getrappt maximaal geluidsniveau

Optie 2.2 heeft dezelfde basis als 2.1 namelijk een maximaal geluidsniveau van 100 dB(A) L_{Aeq} . In hoofdstuk 5.1 wordt in detail besproken hoe de range 99 en 103 dB(A) L_{Aeq} uit bovenstaande documenten werd teruggebracht tot 100 dB(A) L_{Aeq} . Dit wordt gecombineerd met een aantal flankerende maatregelen. Daarenboven wordt een getrappt systeem ingevoerd opgebouwd rond een aantal lagere geluidsniveaus zoals in de meeste buitenlandse voorbeelden. Dit laat toe om te differentiëren op vlak van het geluidsniveau en de aard van de activiteit.

4.2.3 OPTIE 3: GEEN MAXIMAAL GELUIDSNIVEAU, ENKEL FLANKERENDE MAATREGELEN

Een laatste optie bouwt verder op de nuloptie wat betreft de keuze voor een ongelimiteerd geluidsniveau maar voorziet wel de verplichting van flankerende maatregelen. De flankerende maatregelen zijn analoog aan deze in optie 2 (waarbij het meten van geluidsniveaus enkel als informatie zou dienen)

4.3 Effecten

Doelgroepen

De effecten van de verschillende opties worden voor de volgende doelgroepen en belanghebbenden beschreven:

- de bevolking en in hoofdzaak die tussen 15 en 30 jaar oud aangezien deze bevolkingsgroep het grootste risico loopt op gehoorschade door luide muziek (1.111.000 van de 6.161.600 Vlamingen);
- de organisatoren, geluidstechnici en muzikanten (de muzieksector) aangezien de muziekactiviteiten waarop de regelgeving betrekking zal hebben, voorziet in hun levensonderhoud (aantal niet te schatten);
- de gezondheidssector aangezien zij vragende partij is voor het invoeren van een maximaal geluidsniveau;
- de lokale besturen aangezien zij voor heel wat van de activiteiten de bevoegdheid hebben om op te treden;
- de Vlaamse overheid wat betreft bijkomende werkzaamheden.

Keuzecriteria

Volgende criteria worden in acht genomen bij de bespreking van de effecten van de verschillende opties:

- beschermen van de volksgezondheid, in acht nemen van het voorzorgsprincipe;
- haalbaarheid: kosten en uitvoerbaarheid van het voorstel voor de verschillende doelgroepen.

- afstemmen op bestaande wet- en regelgevingen (binnen- en buitenland);
- administratieve lasten en taken voor de doelgroepen, meer bepaald muzieksector en lokale besturen,
- informeren van de bevolking en herkenbaarheid;
- taken voor de Vlaamse overheid.

43 | OPTIE 1: ENKEL EEN MAXIMAAL GELUIDSNIVEAU, GEEN FLANKERENDE MAATREGELEN (UITGAANDE VAN DE ARBEIDSWETGEVING)

Baten en kosten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten	Kosten
	omschrijving	omschrijving
bevolking	de kans op gehoorschade wordt tot een minimum herleid	. de muziek kan niet optimaal beleefd worden, op grote festivals overstemt het geluid van het publiek de muziek
muzieksector	-	bepanking op uitoefening van het beroep geen afstemming op het buitenland piekniveaus zijn zeer moeilijk te meten
gezondheidssector	de kans op gehoorschade wordt tot een minimum herleid	voor muziek is een piekniveau van 137 dB(C) minder relevant want maar uitzonderlijk bereikt
lokale besturen	duidelijke wetgeving	. mogelijke aanpassing van manier van handhaven
Vlaamse overheid	minder kans op gehoorschade en klachten daarover	-

Beschrijving aan de hand van de keuzecriteria

Door toepassen van optie 1, komt men tegemoet aan de vraag vanuit de gezondheidssector om het risico op gehoorschade te beperken. Dergelijke lage norm is echter quasi onwerkbaar voor de muzieksector en betekent een duidelijke ondermijning van de uitoefening van het beroep. Voor de lokale besturen betekent dit mogelijk een andere manier van handhaven maar deze zal niet verschillen met de volgende opties die besproken worden. Deze wetgeving zou duidelijk afwijken van andere bestaande regelgevingen in het buitenland door het lage geluidsdruk niveau. De burgers worden beschermd tegen hoge geluidsniveaus maar worden eveneens beperkt in hun beleving van muziekactiviteiten. Uit deze optie vloeien geen extra taken voor de Vlaamse overheid voort.

Verdelingseffecten

Bij deze optie is er eveneens een sterk verschil op het vlak van effecten. De baten zijn er in dit geval voor de gezondheidssector die, zoals gevraagd, de kans op gehoorschade ziet dalen. De kosten wegen zwaar door voor de muzieksector omdat dergelijke lage niveaus een zware beperking leggen op de beleving van muziek.

Juridisch-technische effecten

Geen

Andere effecten

Geen

Conclusie

Deze optie kan niet weerhouden worden want beperkt velen uit de muzieksector in het uitoefenen van hun beroep. Bovendien wordt de bevolking in veel gevallen beperkt in de beleving van de muziek

4.3.2 OPTIE 2 I: EEN MAXIMAAL GELUIDSNIVEAU GECOMBINEERD MET FLANKERENDE MAATREGELEN (UITGAANDE VAN BINNEN- EN BUITENLANDSE VOORBEELDEN) – EEN MAXIMAAL GELUIDSNIVEAU VOOR ALLE INRICHTINGEN

Baten en kosten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten	Kosten
	omschrijving	omschrijving
bevolking	de kans op gehoorschade vermindert ten opzichte van de nuloptie flankerende maatregelen bieden mogelijkheid tot optimale bescherming	moet actief meewerken aan de beperking van gehoorschade door gebruik oordopjes, beperken van het aantal bezoeken
muzieksector	duidelijke wetgeving die in lijn ligt met andere buitenlandse wetgevingen wetgeving biedt mogelijkheid om norm af te dwingen van bezoekende muziekgroepen	mogelijk extra kosten door invoeren van flankerende maatregelen ook verplichte kosten voor kleinere organisatoren
gezondheidssector	de kans op gehoorschade vermindert ten opzichte van de nuloptie	het geluidsdrukkniveau ligt boven de veilige normen, flankerende maatregelen (bv oordopjes) zijn onontbeerlijk
lokale besturen	duidelijke wetgeving	mogelijk andere manier van handhaven
Vlaamse overheid	minder kans op gehoorschade en klachten erover	

Beschrijving aan de hand van de keuzecriteria

Door toepassen van optie 2 I, komt men tegemoet aan de vraag vanuit de gezondheidssector om het risico op gehoorschade te beperken. In tegenstelling tot optie 1, dient de bevolking hiervoor echter ook eigen initiatief te nemen. Er wordt voldoende materiaal aangeboden om zich te beschermen tegen te hoge geluidsniveaus. De muzieksector dient zich te houden aan een maximaal geluidsniveau. Bovendien moeten er extra inspanningen gedaan worden om de flankerende maatregelen in te voeren. Voor de lokale besturen betekent dit mogelijk een andere manier van handhaven maar deze zal niet verschillen met optie 1. Deze wetgeving ligt in lijn met andere onderzochte buitenlandse regelgevingen. Uit deze optie vloeien geen extra taken voor de Vlaamse overheid voort.

Verdelingseffecten

De verdelingseffecten liggen vooral binnen de muzieksector zelf. Voor de grote evenementen en organisatoren, zijn de te nemen flankerende maatregelen over het algemeen zonder al te grote budgettaire en organisatorische inspanningen in te voeren. Dit is echter niet het geval voor kleine organisatoren.

Juridisch-technische effecten

Geen

Andere effecten

Geen

Conclusie

Deze optie scoort op de meeste criteria goed. Er is afstemming met het buitenland, de combinatie van een maximaal geluidsniveau en een aantal flankerende maatregelen zorgt ervoor dat iedereen zijn verantwoordelijkheid moet nemen. Bepaalde maatregelen zijn niet altijd organisatorisch of budgettair mogelijk voor kleine organisatoren (bijvoorbeeld continu meten van het geluidsniveau of oordopjes ter beschikking stellen).

4.3.3 OPTIE 2.2 EEN MAXIMAAL GELUIDSNIVEAU GECOMBINEERD MET FLANKERENDE MAATREGELEN (UITGAANDE VAN BINNEN- EN BUITENLANDSE VOORBEELDEN) – EEN GETRAPPT SYSTEEM

Baten en kosten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten	Kosten
	omschrijving	omschrijving
bevolking	de kans op gehoorschade vermindert ten opzichte van de nuloptie flankerende maatregelen bieden mogelijkheid tot optimale bescherming	moet actief meewerken aan de beperking van gehoorschade door gebruik oordopjes, beperken van het aantal bezoeken . .
muzieksector	. duidelijke wetgeving die in lijn ligt met andere buitenlandse wetgevingen . wetgeving biedt mogelijkheid om norm af te dwingen van bezoekende muziekgroepen	. mogelijk extra kosten door invoeren van flankerende maatregelen. Door het getrapte systeem, kan dit echter beperkt worden voor kleinere organisatoren. In een kleinere zaal is het vaak makkelijker om een lager geluidsniveau te halen dan op een groots evenement
gezondheidssector	de kans op gehoorschade vermindert ten opzichte van de nuloptie	het geluidsdrukkniveau ligt boven de veilige normen, flankerende maatregelen (bv oordopjes) zijn onontbeerlijk
lokale besturen	. duidelijke wetgeving	mogelijk andere manier van handhaven
Vlaamse overheid	. minder kans op gehoorschade en klachten erover	-

Beschrijving aan de hand van de keuzecriteria

Dezelfde als de redenering onder optie 2 | Door de invoering van een getrappt systeem, kan de druk op de kleinere activiteiten echter verlaagd worden

Verdelingseffecten

De verdelingseffecten lijken bij deze optie tot een minimum herleid

Juridisch-technische effecten

Geen

Andere effecten

Geen

Conclusie

Deze optie scoort op de meeste criteria goed. Er is afstemming met het buitenland, de combinatie van een maximaal geluidsniveau en een aantal flankerende maatregelen zorgt ervoor dat iedereen zijn verantwoordelijkheid moet nemen. Het getrapte systeem, geeft ook de mogelijkheid voor kleinere activiteiten om de lasten te verminderen.

4 3 4 OPTIE 3. GEEN MAXIMAAL GELUIDSNIVEAU, ENKEL FLANKERENDE MAATREGELEN

Baten en kosten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten	Kosten
	omschrijving	omschrijving
bevolking	-	de beperking van gehoorschade is voor een groot deel de verantwoordelijkheid van bezoekers want er wordt geen maximaal geluidsniveau opgelegd
muzieksector	er wordt geen maximaal geluidsniveau opgelegd, er moeten geen verplichte metingen uitgevoerd worden	er moeten een aantal flankerende maatregelen genomen worden er zijn geen mogelijkheden om een maximaal geluidsniveau af te dwingen van bezoekende muziekgroepen
gezondheidssector	de kans op gehoorschade vermindert ten opzichte van de nuloptie, maar enkel door toepassen van flankerende maatregelen	er wordt geen maximaal geluidsniveau opgelegd, het geluidsniveau ligt boven de veilige normen
lokale besturen	-	. geen duidelijke wetgeving
Vlaamse overheid	mogelijk minder kans op gehoorschade en klachten erover	. mogelijk geen afdoende oplossing voor het probleem

Beschrijving aan de hand van de keuzecriteria

Aangezien er geen maximaal geluidsniveau wordt opgelegd, zijn er een aantal beperkingen en ligt veel van de verantwoordelijkheid bij de bezoeker. De afstemming op de bestaande wet- en regelgeving is slechts deels omdat er geen maximaal geluidsniveau wordt opgelegd. De kans op gehoorschade zal verminderen door de flankerende maatregelen maar echt hoge geluidsniveaus worden niet verboden zodat deze de kans op gehoorschade weer doen stijgen.

Verdelingseffecten

Voor alle doelgroepen zijn er kosten en baten. Voor de lokale besturen zijn geen directe baten vast te stellen.

Juridisch-technische effecten

Geen

Andere effecten

Geen

Conclusie

Deze optie wordt niet weerhouden. Maatregelen aan de bron worden als meest efficiënt gezien en die worden in dit geval niet genomen. Het voorstel wordt hierdoor als het ware onthoofd.

4.4 Algemene conclusie

De beoordeling van de verschillende criteria wordt in onderstaande tabel weergegeven voor de verschillende opties. Voor elk criterium worden de opties afgewogen ten opzichte van de nuloptie ('0' = zelfde beoordeling als bij de bestaande toestand, '+++ en ++' en '+' = verbetering ten opzichte van de bestaande toestand, '-' en '--' = een verslechtering ten opzichte van de bestaande toestand).

	Optie 1 arbeidswetgeving	Optie 2 norm voor alle activiteiten	Optie 2.2 getrapte norm	Optie 3 enkel maatregelen
volksgezondheid ^{opm}	+++	++	++	+
haalbaarheid	--	-	0	-
afstemmen ^{opm}	--	++	+++	+
extra lasten en taken: muzieksector	-	-	-	-
extra lasten en taken. lokale overheid	-	-	-	-
informereren	+	+	+	+
taken Vlaamse overheid	0	0	0	0

Opmerking bij de tabel voor deze criteria wordt bij de verbetering ten opzichte van de bestaande toestand een onderverdeling tot en met '+++ gebruikt. Dit om de juiste nuances te kunnen aangeven.

1. Beschermen van de volksgezondheid:

Optie 1 is de beste met het oog op de bescherming van de volksgezondheid want het maximale geluidsniveau is het laagste van al de opties. Bij opties 2 | en 2.2 zal er een groot positief effect zijn door invoering van een maximaal geluidsniveau en flankerende maatregelen. Optie 3 zal enig positief effect geven maar niet zo veel wegens het ontbreken van een maximaal geluidsniveau

2. Haalbaarheid van het voorstel voor de doelgroepen:

Optie 1 is niet haalbaar voor de muzieksector wegens een te laag geluidsniveau. Optie 2.1 en 3 scoren '-'. Deze zijn niet gunstig voor de kleinere organisatoren omdat ze dan alle maatregelen dienen te nemen. Optie 2.2 wordt gelijk aan de nuloptie geëvalueerd omdat er langs de ene kant regels komen die er nu niet waren wat negatief zou moeten beoordeeld worden. Maar omdat er langs de andere kant vanuit de sector om die regels wordt gevraagd, wordt de beoordeling neutraal gemaakt. Voor de lokale overheden zijn de al de opties haalbaar maar zullen leiden tot extra taken (zie punt 5).

3. Afstemmen op bestaande wet- en regelgevingen:

Optie 2.2 scoort het beste omdat de meeste buitenlandse wet- en regelgevingen met een getrappt systeem werken. Optie 1 scoort het slechtste omdat geen enkele norm zo laag is. Er wordt nog een onderscheid gemaakt tussen opties 2.1 en 3 omdat bij de laatste optie enkel maatregelen genomen worden en de afstemming op buitenlandse documenten daardoor slechts deels is.

4. Administratieve lasten en taken voor de doelgroepen - de muzieksector:

Alle opties worden als licht negatief beschouwd omdat er mogelijk extra taken zijn bijvoorbeeld het continu opvolgen van het geluidsniveau

5. *Administratieve lasten en taken voor de doelgroepen - de lokale overheid.*
Alle opties worden als licht negatief beschouwd omdat er extra controles dienen uitgevoerd te worden door de lokale overheid
6. *Informereren van de bevolking:*
Voor dit beoordelingscriterium is er geen onderscheid tussen de verschillende opties
7. *Taken voor de Vlaamse overheid:*
Voor dit beoordelingscriterium is er geen onderscheid tussen de verschillende opties.

4.5 Samenvatting

In dit hoofdstuk worden 3 verschillende pistes die de basis van de nieuw te ontwikkelen wetgeving kunnen vormen onderzocht. Optie 1 gaat uit van een maximaal geluidsniveau zonder flankerende maatregelen (basis arbeidswetgeving), opties 2 1 en 2 2 gaan uit van een maximaal geluidsniveau gecombineerd met flankerende maatregelen (basis buitenlandse wetgevingen), optie 3 gaat uit van enkel flankerende maatregelen zonder maximaal geluidsniveau. Na vergelijking en evaluatie van de selectiecriteria, komt optie 2,2, waarbij er gewerkt zal worden met een getrapte normering, als beste uit de bus. In het volgende hoofdstuk wordt de wetgeving verder technisch uitgewerkt.

5 Uitwerking, uitvoering en monitoring

5.1 Uitwerking

Op basis van de hoger gemaakte afwegingen wordt besloten de nieuwe wetgeving op te nemen in deel 5 Sectorale milieuvorwaarden voor ingedeelde inrichtingen en deel 6 milieuvorwaarden voor niet-ingedeelde inrichtingen van VLAREM. Dit zal gebeuren in hoofdstuk 5.32 Ontspanningsinrichtingen en schietstanden en hoofdstuk 6.7 Niet-ingedeelde muziekactiviteiten. De voorschriften uit het KB van 24 februari 1977 worden eveneens geïntegreerd in VLAREM zodat alle regelgeving met betrekking tot geluid tijdens muziekactiviteiten gecentraliseerd wordt in VLAREM.

Hieronder wordt op basis van de in hoofdstuk 4.2.2 bestudeerde binnen- en buitenlandse documenten een systeem met getrapte geluidsniveaus en getrapte flankerende maatregelen uitgewerkt. Hierbij wordt uitgegaan van de efficiëntie van de te nemen maatregelen

1. Maatregelen aan de bron (maximaal geluidsniveau).
2. Collectieve maatregelen (bijvoorbeeld afstand tot luidsprekers, informeren publiek, rustuimtes, continu opvolgen geluidsniveau ...).
3. Persoonlijke maatregelen (het dragen van persoonlijke gehoorbescherming).

Maatregelen aan de bron worden als meest efficiënt gezien omdat daar direct kan ingegrepen worden. Collectieve maatregelen komen op de tweede plaats omdat deze ingrepen alle bezoekers samen bereiken. Persoonlijke maatregelen komen op de derde plaats omdat deze door ieder apart dienen uitgevoerd te worden.

Op een aantal plaatsen in dit hoofdstuk wordt verwezen naar een technische nota. Dit wil zeggen dat deze zaken niet weerhouden worden in de wetgeving maar wel aanbevolen worden aan organisatoren en/of handhavers. Ten behoeve van deze doelgroepen wordt ter begeleiding van deze regelgeving een technische informatiebrochure opgesteld waarin onder andere deze aanbevelingen worden opgenomen.

Toepassingsgebied: inrichtingen en muziekactiviteiten waarop de nieuwe wetgeving van toepassing zal zijn

Voor zowel ingedeelde als niet-ingedeelde inrichtingen gelden grotendeels dezelfde voorwaarden. Op basis van het geluidsniveau in de inrichting worden de muziekactiviteiten onderverdeeld in drie verschillende categorieën. De laagste categorie benadert de voorwaarden uit het KB van 24 februari 1977. Gezien het om

een heel diverse groep van inrichtingen en activiteiten gaat, was er nood aan verdere diversificering. Niet elke activiteit vereist immers even hoog geluidsniveaus. Daarom werden nog twee bijkomende categorieën gecreeerd. Door de verzwaring van de flankerende maatregelen tussen categorie 2 en 3 wordt getracht de derde categorie te beperken tot enkel deze activiteiten waar een hoger geluidsniveau om technische redenen noodzakelijk is.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de inrichtingen waarvoor de nieuwe regelgeving van toepassing zal zijn. Een specifieke regelgeving voor bioscopen wordt nog uitgewerkt. In de tabel wordt verwezen naar de nieuw voorgestelde indeling van VLAREM.

Maximaal geluidsniveau in inrichtingen met muziekactiviteiten		
Ingedeelde inrichtingen⁽¹⁾	Rubriek 32.1. Inrichtingen met muziekactiviteiten. Feestzalen, lokalen en schouwspelzalen waar muziek geproduceerd wordt en het geluidsniveau in de inrichting >85dB(A) LAeq,15min	Categorie 2 of 3
	Rubriek 32.2. Schouwspelzalen, andere dan deze bedoeld in 32.1 2° schouwburgen, variététheaters, zalen voor sportmanifestaties andere dan onder 3°, polyvalente zalen en feestzalen met een speelruimte	Categorie 1 (tenzij uitzonderingen cf. niet-ingedeelde inrichtingen)
Niet-ingedeelde muziekactiviteiten⁽²⁾	Artikel 67.1: Activiteiten waarbij muziek geproduceerd wordt en die plaatsvinden in een tent, open lucht of in een openbare inrichting, andere dan een in rubriek 32.1 of 32.2 ingedeelde inrichting	Categorie 1
	Activiteiten, vermeld in artikel 67.1, op voorwaarde dat: 1° de activiteit plaatsvindt bij een bijzondere gelegenheid; 2° de activiteit voorafgaand is gemeld aan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waarin de muziekactiviteit plaatsgrijpt met opgave van een geluidsniveau van ofwel LAeq,15min•95dB(A) ofwel LAeq,60min•100dB(A); en 3° het college, vermeld in 2°, de activiteit toelaat. Deze toelating kan in feestzalen, lokalen en schouwspelzalen evenwel slechts gegeven worden onder de volgende voorwaarden: • maximaal 12 activiteiten per jaar; • maximaal 2 activiteiten per maand; en • de sommatie van deze activiteiten mag zich maximaal over 24 kalenderdagen per jaar spreiden (in geval een muziekactiviteiten avonden alsook morgenuren van de daarop volgende kalenderdag omvat, dienen 2 kalenderdagen geteld)	Categorie 2 of 3

¹ De ingedeelde inrichtingen bedoeld in dit voorstel worden beschreven in subrubriek 32.1 en 32.2. Ingedeeld in subrubriek 32.1 zijn alle muziekactiviteiten in feestzalen, lokalen en schouwspelzalen waar muziek

geproduceerd wordt en het geluidsniveau in de inrichting $>85\text{dB(A)}$ $L_{\text{Aeq},15\text{min}}$ en in subrubriek 32.2 wat betreft schouwspelzalen voor zover het geluidsniveau $\leq 85\text{dB(A)}$ $L_{\text{Aeq},15\text{min}}$ (tenzij uitzonderingen cf. niet-ingedeelde inrichtingen)

² Niet-ingedeelde muziekactiviteiten worden in hoofdstuk 6.7 van VLAREM II omschreven als activiteiten waarbij muziek geproduceerd wordt en die plaatsvinden in een tent, open lucht of in een openbare inrichting, andere dan een in rubriek 32.1 ingedeelde inrichting. Deze activiteiten dienen een geluidsniveau te respecteren $\leq 85\text{dB(A)}$ $L_{\text{Aeq},15\text{min}}$.

Het maximaal geluidsniveau van $\leq 85\text{dB(A)}$ $L_{\text{Aeq},15\text{min}}$ is niet van toepassing op activiteiten, vermeld in artikel 6.7 I, op voorwaarde dat:

1° de activiteit plaatsvindt bij een bijzondere gelegenheid;

2° de activiteit voorafgaand is gemeld aan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waarin de muziekactiviteit plaatsgrijpt met opgave van een geluidsniveau van ofwel $L_{\text{Aeq},15\text{min}} \leq 95\text{dB(A)}$ ofwel $L_{\text{Aeq},60\text{min}} \leq 100\text{dB(A)}$; en

3° het college, vermeld in 2°, de activiteit toelaat. Deze toelating kan in feestzalen en lokalen evenwel slechts gegeven worden onder de volgende voorwaarden.

- maximaal 12 activiteiten per jaar;
- maximaal 2 activiteiten per maand; en
- de sommatie van deze activiteiten mag zich maximaal over 24 kalenderdagen per jaar spreiden (in geval een muziekactiviteit avonduren alsook morgenuren van de daarop volgende kalenderdag omvat, dienen 2 kalenderdagen te worden geteld)

Wanneer het college van burgemeester en schepenen de gemelde muziekactiviteit toelaat met een geluidsniveau van $L_{\text{Aeq},15\text{min}} \leq 95\text{dB(A)}$, zijn de bepalingen m.b.t. categorie 2 van toepassing.

Wanneer het college van burgemeester en schepenen de gemelde muziekactiviteit toelaat met een geluidsniveau van $L_{\text{Aeq},60\text{min}} \leq 100\text{dB(A)}$, zijn de bepalingen m.b.t. categorie 3 van toepassing.

Overzicht van de vereisten per categorie

Onderstaande kader geeft een overzicht van de vereisten per categorie. De argumentatie die aan de basis lag van deze onderverdeling wordt daarna verder in detail beschreven.

Categorie 1: maximaal geluidsniveau • 85 dB(A) $L_{Aeq,15min}$ (integratie KB '77 in VLAREM)

- geen verplichte metingen;
- handhaven (elektronisch versterkte muziek): er kan getoetst worden aan 92 dB(A) $L_{Amax,slow}$

Categorie 2: maximaal geluidsniveau • 95 dB(A) $L_{Aeq,15min}$

- het maximaal geluidsniveau is kleiner of gelijk aan 95 dB(A) $L_{Aeq,15min}$ en geldt ter hoogte van de mengtafel of andere representatieve meetplaats,
- het geluidsniveau wordt verplicht gemeten gedurende de volledige activiteit (elektronisch versterkte muziek + achtergrondgeluid in de inrichting);
- handhaven en meten: er kan getoetst worden aan 102 dB(A) $L_{Amax,slow}$;
- duidelijke visuele indicatie van het geluidsniveau, minstens zichtbaar voor de verantwoordelijke voor het geluidsniveau.

Categorie 3: maximaal geluidsniveau • 100 dB(A) $L_{Aeq,60min}$

- het maximaal geluidsniveau is kleiner of gelijk aan 100 dB(A) $L_{Aeq,60min}$ en geldt ter hoogte van de mengtafel of andere representatieve meetplaats;
- het geluidsniveau wordt verplicht gemeten en geregistreerd gedurende de volledige activiteit (elektronisch versterkte muziek + achtergrondgeluid in de inrichting),
- duidelijke visuele indicatie van het geluidsniveau minstens zichtbaar voor de verantwoordelijke voor het geluidsniveau;
- verplicht gratis ter beschikking stellen van oordopjes voor het publiek;
- aanvulling huidige VLAREM-voorschriften met betrekking tot een akoestisch onderzoek en opmaak van een geluidsplan voor inrichtingen met een vaste geluidsinstallatie

Uitwerking algemene principes voor de drie categorieën

Bepaling van het maximaal geluidsniveau van muziek in de inrichting of tijdens een muziekactiviteit

Gemiddeld A-gewogen geluidsdruk niveau L_{Aeq}

In navolging van de bestudeerde buitenlandse wetgevingen en de in België van kracht zijnde normen met betrekking tot geluid wordt gekozen voor een A-gewogen geluidsniveau. Hoewel tot heel ver in het proces meegenomen, is er besloten om de voorwaarde om te meten in L_{Ceq} toch te laten vallen. Dit is hoofdzakelijk omdat er met betrekking tot de C-weging weinig concrete gegevens gekend zijn. Anderzijds bemoeilijkt een dubbele norm het opvolgen ervan omdat er dan rekening moet worden gehouden met verschillende parameters. Bovendien heeft dit ook een invloed op de vereisten voor de meettoestellen en bijgevolg ook voor de aankoopprijs ervan. We laten de mogelijkheid open om bij een evaluatie van de norm binnen enkele jaren toch een extra voorwaarde met betrekking tot de beperking van de zwaardere basgeluiden op te leggen. Niets belet echter gemeenten om zelf voorwaarden in die zin op te leggen.

Beoordelingstijd

Indien men spreekt van gemiddelde geluidsniveaus, moet er ook een beoordelingstijd of meetduur gespecificeerd worden. Met het oog op handhaving, is de beoordelingstijd het best zo kort mogelijk. Bijvoorbeeld 3 minuten (ongeveer een liedje) of korter. Geluidstechnici op concerten, festivals . . . zijn meer gebaat bij een langere beoordelingstijd, bijvoorbeeld 30 minuten of langer, om de nodige dynamiek in de muziek te kunnen verzekeren. Gezien er veel dynamiek is in een live-optreden is een kortere beoordelingstijd voor deze soort van muziekactiviteiten dus nadelig. Op fuiven, discotheken . . . wordt continu muziek gespeeld en is een kortere beoordelingstijd wel te rechtvaardigen. [Liedjes, muziekstukken en dergelijke bestaan uit luidere en stillere momenten, dit noemt men dynamiek. Naast de dynamiek binnen een muziekstuk is er ook dynamiek over de gehele muziekactiviteit gezien. Bij het louter afspelen van vooropgenomen muziek is deze dynamiek vlakker, er wordt

meestal zonder onderbreking muziek gedraaid. Bij een optreden (zowel een optreden van een muziekgroep als het live mixen van vooropgenomen muziek) is er een grotere dynamiek, er pauzes zijn tussen de liedjes en tussen de optreders.]

Voor categorie 1 en 2 wordt een beoordelingstijd van 15 minuten voorgesteld. Dit is een compromis tussen een kortere beoordelingstijd gevraagd door de handhavers en een langere beoordelingstijd gevraagd door de live-sector. Bovendien wordt in een aantal buitenlandse voorbeelden deze beoordelingstijd gebruikt. Voor categorie 3, waaronder voornamelijk live-evenementen zullen vallen, wordt een beoordelingstijd van 60 minuten naar voor geschoven (zie punt 'maximaal geluidsniveau' voor meer informatie)

Aangezien een beoordelingstijd van 15 minuten problemen schept bij de handhaving, wordt de mogelijkheid voorzien om te handhaven op basis van $L_{Amax,slow}$ (zie verder).

Definities

$L_{Aeq,T}$ is het A-gewogen equivalent continu geluidsdrukniveau dat gedurende het tijdsinterval T dezelfde geluidsenergie zou veroorzaken als het werkelijk gemeten A-gewogen geluidsdrukniveau gedurende hetzelfde tijdsinterval T. Het is dus een uitgemiddelde waarde

$L_{Amax,slow}$ daarentegen is het maximaal A-gewogen geluidsniveau gemeten met een trage reactie van de meter (1sec) op de reële fluctuaties van het geluidsdrukniveau.

Het verschil tussen beiden wordt bepaald door de dynamiek van de muziek. Een verschil van 7 dB kan aanzien worden als een realistisch gemiddelde voor de meeste muziekstijlen.

Maximaal geluidsniveau

1. maximaal geluidsniveau • 85 dB(A) $L_{Aeq,15min}$

Om de voorschriften van het KB van 24 februari 1977 te kunnen integreren is een aparte categorie nodig. Het gaat immers om inrichtingen waar muziek dikwijls een bijkomende activiteit is en zeer hoge geluidsniveaus niet te verantwoorden zijn. 85 dB(A) $L_{Aeq,15min}$ benadert de huidige norm in het KB van 90 dB(A) $L_{Amax,slow}$. Bovendien is dit de bovenste actiewaarde voor blootstelling in de arbeidswetgeving. Het is dan ook de meest aangewezen bovengrens voor de eerste categorie.

Conclusie: 85 dB(A) $L_{Aeq,15min}$ benadert het huidige maximum geluidsniveau in het KB van 24 februari 1977 en is de bovenste actiewaarde voor blootstelling in de arbeidswetgeving en wordt daarom als maximum voor de eerste categorie genomen.

2. maximaal geluidsniveau • 95 dB(A) $L_{Aeq,15min}$

Uit de verschillende overlegmomenten (zie hoofdstuk 6) is gebleken dat een maximaal geluidsniveau van 95 dB(A) $L_{Aeq,15min}$ voldoende hoog is om er een aangename en kwalitatieve avond van te maken. Dit niveau is te vergelijken met een geluidsniveau van ongeveer 102 dB(A) $L_{Amax,slow}$. Mits goede afstelling van de geluidsinstallatie en in kleinere zalen, zijn lagere niveaus eveneens haalbaar. Dit heeft vooral betrekking op vooropgenomen muziek.

Conclusie: 95 dB(A) $L_{Aeq,15min}$ wordt aanzien als aanvaardbaar geluidsniveau voor de meeste niet-live evenementen en wordt dan ook voorgesteld als maximaal geluidsniveau voor de tweede categorie.

3. maximaal geluidsniveau • 100 dB(A) $L_{Aeq,60min}$

- op grote evenementen haalt het publiek alleen al een geluidsniveau van meer dan 90 dB(A);
- de meeste bestudeerde buitenlandse regel- en wetgevingen leggen een norm op van 100 dB(A) L_{Aeq} . De normen in het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk liggen respectievelijk op 105 dB(A) L_{Aeq} en 107 dB(A) L_{Aeq} . Dit zijn echter de oudste normen en worden aanzien als niet meer aangepast aan de huidige kennis inzake effecten van luide muziek;
- in de bestudeerde buitenlandse wet- en regelgevingen is er sprake van beoordelingstijden voor het equivalent continu geluidsdrukniveau van 15 tot 60 minuten,
- bij de start van het festivalseizoen 2010, lanceerde de live-sector, onder impuls van de Federatie van Muziekfestivals, een charter waarin een geluidsniveau van 103 dB(A) $L_{Aeq,15min}$ wordt voorgesteld;
- door verlenging van de uitmiddelingperiode namelijk van 15 minuten naar 60 minuten, krijgen de geluidstechnici en dj's meer mogelijkheden om dynamiek te brengen in hun muziek. Deze aanpassing

maakt het voor de sector mogelijk een niveau van 100 dB(A) L_{Aeq} te halen, uitgemiddeld over een periode van 60 minuten; .

Conclusie Een maximaal geluidsniveau hoger dan 85 dB(A) L_{Aeq} is op het vlak van volksgezondheid enkel te verantwoorden mits toepassing van een aantal flankerende maatregelen waaronder het dragen van oordopjes een van de belangrijkste is. Gezien het feit dat niemand kan verplicht worden oordopjes te dragen, kan uitgaande van het voorzorgsprincipe het maximaal geluidsniveau, binnen de grenzen van de technische mogelijkheden, best zo laag mogelijk gehouden worden. Daarom wordt in categorie 3 het geluidsniveau begrensd op 100 dB(A) $L_{Aeq,60min}$.

Algemene conclusie Er wordt gekozen voor een getrappt systeem met verschillende geluidsniveaus:

1. maximaal geluidsniveau • 85 dB(A) $L_{Aeq,15min}$
2. maximaal geluidsniveau • 95 dB(A) $L_{Aeq,15min}$
3. maximaal geluidsniveau • 100 dB(A) $L_{Aeq,60min}$

Norm geldt ter hoogte van de mengtafel

In een groot aantal buitenlandse voorbeelden wordt het maximale geluidsniveau opgelegd op elke voor het publiek toegankelijke plaats. Dus bijvoorbeeld ook kort bij de luidsprekers als het publiek tot die zone toegang heeft.

Bij de beslissing om dit al dan niet over te nemen worden volgende zaken in overweging genomen

- in de bestudeerde buitenlandse voorbeelden, wordt gewerkt met een correctiefactor om het verschil tussen de plaats met de hoogste blootstelling en de effectieve meetplaats, vast te stellen. Met dit verschil dient dan rekening gehouden te worden bij de metingen ter hoogte van de meetplaats (bijvoorbeeld Front of House – mengtafel). Dus als het verschil 2 dB(A) zou bedragen, mag ter hoogte van de mengtafel slechts 98 dB(A) $L_{Aeq,15min}$ in plaats van 100 dB(A) $L_{Aeq,15min}$ gemeten worden aangezien het geluidsniveau in de meest blootgestelde zone 2 dB(A) hoger ligt;
- voor mobiele installaties kan het bepalen van de correctiefactor gebeuren tijdens de soundcheck. Voor vaste installaties zou dit bijvoorbeeld een keer om de 6 maanden kunnen gebeuren aangezien de configuratie van de installatie hetzelfde blijft. Wordt er een gastinstallatie gebruikt in plaats van de eigen vaste installatie dan dient de bepaling van de correctiefactor uiteraard tijdens de soundcheck te gebeuren;
- indien het geluidsniveau niet permanent wordt opgevolgd dient op het moment van de controle gemeten te worden in een zone waar het publiek aan de hoogste geluidsniveaus wordt blootgesteld;
- geluidsinstallaties kunnen op verschillende manieren opgebouwd worden. Op festivals en tijdens concerten worden de luidsprekers gecentraliseerd, meestal vooraan, al dan niet in torens. Hierdoor is het geluidsniveau meestal niet gelijk verdeeld over het oppervlak en vaak hoger kort bij de luidsprekers. Volgens de technici van de sector, loopt bij de oude systemen het verschil in geluidsniveau op tot ongeveer 4 à 5 dB(A). Bij modernere installaties zou dit eerder rond de 1 à 1,5 dB(A) liggen. Een andere manier van opstellen is verspreid over de dansvloer. In dit geval hangen de luidsprekers ofwel aan een ring aan het plafond ofwel staan de baskasten op de dansvloer en hangen de topkasten (midden en hoge tonen) aan het plafond. Deze manier van werken wordt bijvoorbeeld in discotheken gebruikt en zorgt voor een gelijkmatige spreiding van de muziek over de dansvloer. De grootste gradienten in geluidsniveaus zijn te verwachten in kleinere fuizalen omdat de apparatuur daar vaak verouderd is en meestal bediend wordt door personen die technisch minder onderlegd zijn;
- in het eerste voorstel (januari 2011) werd vastgelegd dat het maximale geluidsniveau zou gelden op elke voor het publiek toegankelijke plaats. Hierop kwam heel wat reactie vanuit de sector omdat dit zeer moeilijk te verwezenlijken zou zijn. Bij de kleinere organisatoren (vaak jongeren) ontbreekt de technische kennis om dit te doen. Ook door de technisch sterk onderlegde geluidstechnici van grotere evenementen en inrichtingen werd dit als niet voor de hand liggend aangeduid. De FOH of mengtafel wordt door hen als meest aangewezen meetplaats aangegeven.
- er is altijd een verschil van enkele dB tussen het geluidsniveau kort bij de boxen en het geluidsniveau ter hoogte van de mengtafel. Afhankelijk van de aard van de geluidsinstallatie en de aard van de zaal kan dit variëren tussen 1 à 2 dB tot 4 à 5 dB (en in uitzonderlijke gevallen soms meer). Het schrappen van de voorwaarde dat het maximale geluidsniveau geldt op gelijk welke plaats toegankelijk voor het publiek, betekent dus dat het publiek op een aantal plaatsen aan (aanzienlijk) hogere geluidsniveaus wordt blootgesteld. Het risico is het grootst ter hoogte van de luidsprekers. Maar aangezien elke locatie en

situatie anders is, is het onmogelijk om in deze wetgeving een standaard grootte voor een verplichte publieksvrije ruimte rond de luidsprekers op te leggen;

- er dient een onderscheid gemaakt te worden in inrichtingen die onder de eerste categorie vallen en inrichtingen die onder categorie 2 en 3 vallen. In categorie 1 worden de voorwaarden uit het KB van 24 februari 1977 overgenomen dus ook de voorwaarde dat het geluidsniveau op gelijk welke plaats in de inrichting, waar zich in normale omstandigheden personen kunnen bevinden, geldt.

Conclusie: *Gezien de te zware technische belasting (en dan vooral voor kleinere organisatoren) wordt er voor categorie 2 en 3 afgezien van de verplichting dat het maximaal geluidsniveau gecontroleerd kan worden op gelijk welke plaats toegankelijk voor het publiek. In de wetgeving wordt opgenomen dat het maximaal geluidsniveau van toepassing is ter hoogte van de mengtafel. Een goede technische omschrijving van de meetplaats dringt zich dan wel op (zie verder).*

Flankerende maatregelen ter bescherming tegen gehoorschade

Zoals hierboven beschreven, zijn de maximale geluidsniveaus in categorie 2 en 3 te hoog om de kans op gehoorschade tot een aanvaardbaar niveau te reduceren. Dit betekent dat niet alleen organisatoren maar ook bezoekers hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Bij invoering van een getrapt systeem, moet een verlaging van het geluidsniveau gepaard gaan met een versoepeling van het aantal maatregelen anders hebben de organisatoren geen baat bij het aanhouden van lagere geluidsniveaus of nog: hoe hoger het geluidsniveau, hoe meer flankerende maatregelen. Hieronder wordt per flankerende maatregel beschreven wat en wanneer dit gevraagd wordt. Bij de keuze van deze maatregelen dienden de buitenlandse voorbeelden als basis.

Informereren van het publiek

Aangezien er ook inspanningen van het publiek gevraagd worden, is het in eerste instantie noodzakelijk om bezoekers op voldoende wijze te informeren. Daarom werd in een eerste ontwerpvoorstel dat werd teruggekoppeld naar de betrokken sectoren, de verplichting opgelegd om het publiek te informeren over de hoge geluidsniveaus. Vanuit een aantal sectoren werd geargumenteed dat dit extra administratie vergt en dat een gestandaardiseerde tekst vaak niet evenveel effect heeft als bijvoorbeeld sensibilisatie. Aangezien op 26 mei 2011 vanuit het Vlaamse Gewest de sensibilisatiecampagne 'lets minderisdemax' werd gelanceerd en op basis daarvan verschillende initiatieven zijn ontstaan, werd deze maatregel geschrapt uit het definitieve voorstel.

Conclusie: *De organisator wordt niet verplicht om het publiek te informeren over de risico's op gehoorschade.*

Oordopjes

Een andere veel gebruikte en aan te bevelen maatregel is het ter beschikking stellen van oordopjes. Op het vlak van de kwaliteit van de oordopjes moet echter nog het een en het ander uitgeklaard worden.

- het dempend vermogen van oordopjes verschilt afhankelijk van het soort oordopje. Een eerste categorie is die van de kneedbare bolletjes van natuurlijke was en de dopjes van schuim. Het dempend vermogen dat op de verpakking is aangegeven, is redelijk hoog en ligt tussen 25 en 35 dB. Gezien de dopjes voor eenmalig gebruik zijn, is er geen filter ingebouwd. Deze categorie is de goedkoopste met een kostprijs tussen ongeveer 0,5 en 1,5 euro. Een tweede categorie is die van de universele ijmellenoordopjes. Het dempend vermogen ligt volgens de fabrikanten rond 20 dB, de meeste beschikken over een ingebouwde filter waardoor er minder verlies is op de kwaliteit van de muziek. De kostprijs ligt ongeveer tussen 10 en 20 euro (hierop zijn uitzonderingen bv de Airsoft van Earproof die slechts 2 euro kost.) Men kan zich voor al deze oordopjes afvragen of de werkelijke demping van de oordopjes overeenkomt met wat er op de verpakking is aangegeven. Een derde categorie is die van de op maat gemaakte oordopjes (otoplastieken). Deze kosten ongeveer tussen 120 en 170 euro. Op maat gemaakte oordopjes zouden over het algemeen beter moeten scoren op demping en kwaliteit van de filter. Cruciaal hierbij is een correct uitgevoerde lektest. Indien deze lektest niet wordt uitgevoerd, is er geen garantie op kwaliteit.
- de norm NBN EN 352-2:2002 somt de algemene eisen voor oorproppen op. Eén van de onderdelen die gespecificeerd worden is de minimale demping. Oordopjes die getest zijn volgens deze norm zouden een minimale demping van 12 dB moeten hebben voor de frequenties 1000 tot en met 8000 Hz. Voor lagere frequenties, ligt de vereiste demping lager. Kunnen we er echter zomaar vanuit gaan dat oordopjes getest volgens de methode beschreven in NBN EN 352-2:2002 de juiste demping weergeven? Bovendien is een

norm niet verplichtend. Er is momenteel geen zicht op het feit of alle op de markt aangeboden oordopjes getoetst zijn aan de norm. Bovendien is het zeer moeilijk om vast te stellen wat de werkelijke kwaliteit is van de oordopjes die op de markt verkrijgbaar zijn. De demping aangegeven op de verpakking is immers getest onder laboratoriumcondities en die zijn niet hetzelfde als de condities bij gebruik (anatomische verschillen oren, al dan niet correct gebruik oordopjes).

- uit een recent onderzoek van testaankoop, komen een aantal zaken naar voor. Over het algemeen scoren oordopjes slecht tot zeer slecht op de onderzochte criteria (beoordeling werkelijke demping, verschil werkelijke demping en vermelde demping, lekdichtheid). De eindscores liggen voor de meeste beneden de 50% waarvan enkele, in hoofdzaak lamellenoordopjes erg laag scoren (rond 10%). Een van de laagste scores is voor de Airsoft van Earproof, een oordopje dat in meer en meer Belgische zalen wordt aangeboden (sportpaleis, de Vooruit, ...). Een tweetal dopjes uit de eerste categorie (schuimdopjes) scoren redelijk, met een score tussen 60 en 70 %. Ook bij de op maat gemaakte dopjes is de score zeer variërend. Slechts één otoplastiek scoort zeer goed, een aantal andere scoren middelmatig en de laagste score ligt op 16 %. We kunnen niet met zekerheid zeggen dat het onderzoek van testaankoop sluitend is, maar er kan op zijn minst uit opgemaakt worden dat de kwaliteit van oordopjes sterk verschilt. En dat de meest eenvoudige en sommige van de duurste, het best uit de test komen. Andere vergelijkbare onderzoeken bijvoorbeeld in Nederland komen tot andere conclusies en bevelen lamellendopjes aan als beste koop. Ook vanuit de audiologen kan geen eenduidig antwoord gegeven worden op de vraag welk dopje de beste koop is. Uiteraard kan dit wel gezegd worden van op maat gemaakte oordoppen (otoplastieken) die op lekdichtheid getest zijn.
- aangezien bezoekers niet verplicht kunnen worden oordopjes mee te brengen naar een muziekactiviteit, zijn de organisatoren en/of zaaluitbaters de meest aangewezen partij om oordopjes te verdelen;
- er lopen in verschillende provincies sensibilisatieacties waarbij oordopjes worden verdeeld. Dit zijn acties die lopen over 1 of 2 jaar en dus beperkt in tijd zijn. De meeste van deze campagnes voorzien een actieweek waarin otoplastieken tegen verminderde prijs kunnen aangekocht worden. Momenteel loopt er bij de CM een actie waarbij organisatoren van fuiven / festivals een oordopjesautomaat kunnen ontlenen. De oordopjes kunnen 'gedraaid' worden voor 50 eurocent. Bij elk setje van oordopjes hoort een bon waarmee korting kan verkregen worden bij de aankoop van op maat gemaakte dopjes. Het is niet geweten of dit een blijvende actie is of slechts voor 1 à 2 jaar. Ook andere ziekenfondsen hebben (vaak zeer lokale) overeenkomsten met organisatoren over het verdelen van oordopjes.

Met betrekking tot het ter beschikking stellen van oordopjes wordt het volgende voorgesteld:

1. Eisen met betrekking tot oordopjes voor categorie 1:
 $\text{maximaal geluidsniveau} = 85 \text{ dB(A)} L_{Aeq,15\text{min}}$
 Internationaal wordt aangenomen dat bij dergelijke niveaus pas na een blootstelling van 8 uur er een significante kans is op gehoorschade.
Conclusie: Er dienen geen oordopjes ter beschikking van het publiek gesteld te worden.
2. Eisen met betrekking tot oordopjes voor categorie 2:
 $\text{maximaal geluidsniveau} = 95 \text{ dB(A)} L_{Aeq,15\text{min}}$
 Vanuit gezondheidsoverwegingen is het aan te bevelen om bij geluidsniveaus van meer dan 85 dB(A) L_{Aeq} gehoorbescherming te dragen. Maar om de lasten en de kosten voor, voornamelijk kleine, organisatoren niet te groot te maken, worden inrichtingen binnen deze categorie niet verplicht oordopjes ter beschikking van het publiek te stellen. Uiteraard is dit wel aanbevolen. Dit zal zo opgenomen worden in de technische handleiding voor handhavers en organisatoren.
Conclusie: De organisator wordt niet verplicht maar wel aanbevolen om gehoorbescherming voor eenmalig gebruik aan te bieden.
3. Eisen met betrekking tot oordopjes voor categorie 3.
 $\text{maximaal geluidsniveau} = 100 \text{ dB(A)} L_{Aeq,60\text{min}}$
 - bij dergelijke geluidsniveaus is bescherming onontbeerlijk en zou het verplicht moeten zijn aan alle bezoekers gehoorbescherming ter beschikking te stellen;
 - vanuit verschillende sectoren wordt gesuggereerd dat gratis aanbieden geen goede strategie is omdat de dopjes dan snel tot wegwerpmateriaal gedegradeerd worden. De dopjes aanbieden tegen een

minimumkostprijs van bijvoorbeeld 0,5 of 1 euro, zou meer effect hebben. Dit is in de veronderstelling dat de aanwezigen zelf de dopjes uit een verdeler kunnen nemen;

- er kan ook geopteerd worden om de dopjes bij het binnenkomen te overhandigen. Mogelijk is dan het gevoel dat het om 'wegwerpmateriaal' gaat minder. Ook een goede bewustmaking kan dit probleem verhelpen,
- er zou een voorwaarde met betrekking tot de vereiste minimale demping kunnen opgelegd worden. Zoals hoger aangehaald zijn we op dit moment echter niet zeker van de werkelijke kwaliteit van de oordopjes op de markt zodat het opleggen van een minimale demping mogelijk geen meerwaarde biedt.

Conclusie: De organisator wordt verplicht gratis gehoorbescherming voor eenmalig gebruik aan te bieden. Deze wordt ter beschikking gesteld bijvoorbeeld door middel van een automaat of door ze bij het binnenkomen van de inrichting aan de bezoeker te overhandigen. Er worden geen eisen opgelegd met betrekking tot het dempend vermogen van de oordopjes.

Chill-outroom of rustige ruimte

Een andere maatregel die vaak wordt genoemd is het inrichten van een rustige ruimte of chill-outroom. In deze ruimte kan het oor 'herstellen' van de blootstelling aan luide muziek. Gezien de hoge geluidsniveaus op muziekactiviteiten, is de winst bij een kort bezoek echter minimaal. Bovendien zijn er in de meeste discotheken al een aantal zones waar het geluidsniveau lager ligt dan op de dansvloer en op een openluchtfestival zijn er allicht ook zones waar het iets stiller is. Voor kleinere zalen is het wegens plaatsgebrek niet vanzelfsprekend om een stille ruimte in te richten.

Conclusie: Gezien de winst voor het gehoor minimaal is, rustige ruimten op een aantal locaties al voorhanden zijn en het een maatregel is die niet zonder de nodige kosten en structurele aanpassingen in te voeren is, wordt het verplicht inrichten van rustige ruimten als niet te weerhouden beschouwd. Indien de plaats en de mogelijkheid zich voordoet is het inrichten van dergelijke ruimte wel aan te bevelen om bezoekers de mogelijkheid te geven even een pauze in te lassen.

Metten en registreren van het geluidsniveau

Een te overwegen maatregel is het opleggen van verplichte metingen al dan niet in combinatie met een continue registratiefunctie.

Volgende elementen worden hierbij in beschouwing genomen.

- in veel buitenlandse documenten wordt een permanente opvolging van het geluidsniveau voorgeschreven. Hierdoor kan er ook na afloop van een muziekactiviteit nagegaan worden of er overschrijdingen zijn geweest. Een aantal grotere festivals volgen het geluidsniveau nu al permanent op, al dan niet met een rechtstreekse internetverbinding naar de handhavers. De systemen gebruikt op grote festivals zijn mogelijk niet geschikt voor andere en kleinschaligere activiteiten;
- voor die activiteiten bestaan er andere mogelijkheden. Bijvoorbeeld het opvolgen van het geluidsniveau met behulp van een meetmicrofoon gekoppeld aan een laptop met gespecialiseerde software die het geluidsniveau continu meet en de resultaten registreert. Een basisuitrusting kan al voor een 1.250 euro (inclusief BTW) worden aangekocht. Dergelijke systemen vragen echter een oordeelkundig gebruik,
- een andere mogelijkheid is het gebruik van een logger die het geluidsniveau registreert (en eventueel bij overschrijding de stroomtoevoer afsnijdt). Een logger registreert gedurende de volledige activiteit de geluidsniveaus en bewaart deze voor een bepaalde periode (enkele weken). Indien gewenst kunnen deze data opgevraagd worden door de handhavende overheid. In combinatie met een limiter (en eventueel een meetmicrofoon) wordt het geluidsniveau bij overschrijding gelijkmatig afgezwakt zodat de muziek niet abrupt afgebroken wordt. Hierop kan ook een monitor aangesloten worden zodat de verantwoordelijke voor het geluid het geluidsniveau kan opvolgen. Een bijkomend voordeel van de combinatie logger /

limiter is dat deze beveiligd kan worden tegen misbruik en omzeiling van de wetgeving, voor een softwarepakket op PC in combinatie met meetmicrofoon ligt dit niet voor de hand. De combinatie logger / limiter is ook een handig instrument om te gebruiken in het kader van burenhinder. Deze toestellen worden nu al gebruikt in vaste inrichtingen maar bijvoorbeeld ook op stadsfestivals. De aankoopprijs van een systeem met meetmicrofoon, logger / limiter en monitor ligt rond de 1000-3000 euro (inclusief BTW). Een aantal systemen bieden hierbij ook de mogelijkheid om via een internetverbinding het geluidsniveau op andere plaatsen op te volgen bijvoorbeeld door handhavers. De aankoop van de combinatie logger en limiter heeft een aantal voordelen, het is evenwel niet de bedoeling om in deze wetgeving het gebruik van een limiter te verplichten;

- bij bovenstaande systemen moeten een aantal bemerkingen gemaakt worden. Afhankelijk van de situatie en het gekozen systeem moet er gebruik gemaakt worden van een meetmicrofoon. Vaak vergt de installatie dan ook iemand met kennis van zaken. Voor vaste inrichtingen is de aankoop en installatie slechts eenmalig. Deze kan dan bijvoorbeeld jaarlijks gecontroleerd en verzegeld worden door een erkend milieudeskundige in de discipline geluid en trillingen of de leverancier. Voor eenmalige activiteiten zou de aankoop en installatie gecentraliseerd kunnen worden binnen de gemeente. Momenteel zijn er al een aantal gemeenten die op deze manier werken. Een andere mogelijkheid is om dit te regelen via verhuur bedrijven of discobars die van gemeente tot gemeente trekken. Uiteraard is de controle groter als de installatie door de gemeente gebeurt. We kunnen concluderen dat er een redelijk uitgebreid aanbod is van systemen met elk hun eigen eigenschappen en vereisten. Het moet mogelijk zijn om voor een relatief beperkte prijs een systeem aangepast aan de specifieke situatie te vinden (Om alle betrokkenen voldoende te informeren kan overwogen worden om bij de lancering van deze wetgeving een informatiesessie over deze toestellen te organiseren...);
- een andere mogelijkheid voor de kleinere organisatoren is de aanschaf van een sonometer type II waarmee ze zelf het geluidsniveau steekproefsgewijs kunnen opvolgen. Een eenvoudige sonometer type II kan aangeschaft worden voor een kostprijs van 100 tot een paar honderd euro (inclusief BTW). De meeste van de goedkopere toestellen van dit type zijn echter geen integrerende sonometers en kunnen bijgevolg geen L_{Aeq} meten;
- naast bovenstaande systemen bestaan er nog een aantal zeer eenvoudige toepassingen die louter als indicator voor het geluidsniveau kunnen dienen. Bijvoorbeeld een kleine monitor die door middel van oplichten van leds (vorm van een oor) aangeeft of het ingestelde geluidsniveau wordt overschreden. Dergelijk toestel is verkrijgbaar voor ongeveer 500 euro (inclusief BTW). Dit is echter niet zo accuraat als andere geluidsmeters, en moet op de juiste plaats worden opgehangen om te vermijden dat men het geluid van het publiek meet in plaats van de muziek. Het kan ook een averechts effect hebben omdat het publiek zicht heeft op de monitor en zo het geluidsniveau kan beïnvloeden in een poging de leds te doen oplichten (noot: de provincie West-Vlaanderen organiseert in 2011 een gezamenlijke aankoop van dergelijke toestellen door gemeenten);
- de twee laatste systemen zijn goedkoper in aanschaf en zijn een hulpmiddel voor de organisatoren maar bieden door afwezigheid van een logger geen meerwaarde met betrekking tot handhaving;
- een uitdrukkelijke vraag van de handhavers was een duidelijke en eenvoudige te handhaven wetgeving. Dit betekent ofwel meten van een L_{Aeq} met korte integratietijd ofwel de mogelijkheid om het ogenblikkelijk geluidsniveau te meten (bijvoorbeeld $L_{Amax,slow}$).

Met betrekking tot het verplicht meten en registreren wordt het volgende voorgesteld.

1. Eisen met betrekking tot het meten van het geluidsniveau voor categorie 1:
maximaal geluidsniveau = 85 dB(A) $L_{Aeq,15min}$

Conclusie: Er wordt geen verplichting tot meten opgelegd.

2. Eisen met betrekking tot het meten van het geluidsniveau voor categorie 2:
maximaal geluidsniveau = 95 dB(A) $L_{Aeq,15min}$

Conclusie:

- het is verplicht het geluidsniveau continu te meten;
- de gegevens dienen niet verplicht geregistreerd te worden. Dit kan indien nodig in specifieke gevallen wel opgelegd worden door de gemeente. Net zoals het verplichten van een limiter;
- de metingen worden uitgevoerd door de organisator of een door de organisator hiertoe aangestelde persoon. De organisator meet bij voorkeur $L_{Aeq,15min}$ (= 95 dB(A)). Een snelle meting kan gebeuren aan

de hand van $L_{Amax, slow}$. Een maximaal geluidsniveau van $L_{Amax, slow} + 102$ dB(A) wordt geacht in overeenstemming te zijn met $L_{Aeq, 15min} + 95$ dB(A).

3. Eisen met betrekking tot het meten van het geluidsniveau voor categorie 3. maximaal geluidsniveau + 100 dB(A) $L_{Aeq, 60min}$

Conclusie:

- het is verplicht om het geluidsniveau continu te meten en te registreren. De rapporten kunnen opgevraagd worden door de handhavende overheid (gemeenten);
- de metingen worden uitgevoerd door de organisator of door een hiertoe door de organisator aangestelde persoon. De meting gebeurt aan de hand van $L_{Aeq, 60min}$

Het gebruik van een geluidsbegrenzer (type 'limiter') die zodanig is afgesteld dat de norm gerespecteerd wordt, wordt gezien als gelijkwaardig aan de verplichting tot meten (en registreren).

Definitie op basis van de aard van de muziek

Een mogelijke extra maatregel voor het hoogste ambitieniveau (tot 100 dB(A) $L_{Aeq, 60min}$) is het beperken van het aantal activiteiten die dergelijke geluidsniveaus mogen produceren. Volgende punten zijn in overweging genomen:

- geluidsniveaus tussen 95 en 100 dB(A) $L_{Aeq, 60min}$ zouden verboden kunnen worden voor alle niet live-evenementen. Dit is vrij duidelijk voor inrichtingen waar hoofdzakelijk of alleen maar live-muziek wordt gespeeld (bijvoorbeeld concertzalen en festivals). Maar voor andere inrichtingen waar zowel live gespeeld wordt als party's en fuiven worden georganiseerd is dit onderscheid niet zo gemakkelijk te maken (clubs, kleine fuifzalen ...) Men zou dus moeten gaan selecteren op de aard van de activiteit. Het is echter niet evident om te definiëren wat live-muziek juist is;
- een alternatieve manier om een aantal activiteiten af te bakenen is de volgende: 'Een evenement (activiteit) waarop elektronisch versterkte muziek geproduceerd wordt en waar na een periode van maximum 3 uur een minimum pauzeperiode van 0,5 uur wordt ingelast waarbij het geluidsniveau van de elektronisch versterkte muziek op de dansvloer 85 dB(A) $L_{Aeq, 15min}$ niet overschrijdt.'

Conclusie: Het is zeer moeilijk om live-muziek te definiëren en ook de andere voorgestelde manier van afbakenen is niet vanzelfsprekend. Beide zijn bovendien moeilijk te handhaven. Hierdoor wordt besloten dergelijk onderscheid niet te maken en deze maatregel niet te weerhouden.

Geluidsplan

Een andere manier om de stap naar de hoogste categorie te verzwaren is het opleggen van de opmaak van een geluidstudie en een geluidsplan. Het voordeel hiervan is dat er oordeelkundiger met geluidsinstallaties wordt omgegaan. Door goed doordachte plaatsing van bijvoorbeeld de luidsprekers kan men ervoor zorgen dat het geluidsniveau op de dansvloer kan verminderen zonder in te boeten aan kwaliteit en belevingswaarde. Bovendien kan men hierdoor de hinder ook reduceren

- voor grotere openlucht evenementen wordt dit al regelmatig gevraagd door de lokale overheden;
- voor vaste inrichtingen betekent dit slechts een eenmalige kost, tenzij er gastmateriaal wordt gebruikt;
- een geluidsplan moet ten minste het volgende weergeven:
 - de optimale opstelling en keuze van de luidsprekers rekening houdend met een zo efficiënt mogelijke verdeling van het geluid;
 - de meetplaats,
 - het geluidsniveau ter hoogte van de meetplaats en ten minste 4 andere beoordelingsplaatsen;
 - de plaats waar het geluid geregeld wordt;
 - de plattegrond op schaal van de volledige voor het publiek toegankelijke ruimte. Het geluidsplan wordt opgemaakt door een milieudeskundige erkend in de discipline geluid en trillingen.

- op dit moment staat in de sectorale voorwaarden voor inrichtingen in VLAREM (hoofdstuk 5.32.2) geschreven dat nieuwe inrichtingen een volledig akoestisch onderzoek moeten laten uitvoeren en dat dit herhaald moet worden bij wijziging van de geluidsinstallatie;

Conclusie: Voor inrichtingen in categorie 3 wordt voor de vaste installatie, behorende tot de inrichting, de verplichting om een geluidsplan op te maken, opgelegd. Desgevallend maakt dit deel uit van het akoestisch onderzoek dat staat beschreven in VLAREM II, hoofdstuk 5.32. Net zoals het akoestisch onderzoek dient het geluidsplan opgemaakt te worden door een erkend milieudeskundige in de discipline geluid en trillingen. Het geluidsplan is aanwezig in de inrichting en is ter inzage van de toezichthoudende overheid. Wat betreft niet-permanente installaties kunnen de lokale overheden zelf de opmaak van een geluidsplan opleggen. Dit element wordt mee opgenomen in de technische handleiding.

Meetomstandigheden, eisen gesteld aan de meetketen en handhaving

Om ervoor te zorgen dat de maximale geluidsniveaus op een eenduidige manier gemeten worden, moeten nog een aantal bijkomende specificaties opgenomen worden in het VLAREM-voorstel. Daarnaast moet ook verzekerd worden dat de voorgestelde wetgeving op een goede manier gehandhaafd kan worden. Volgende elementen worden hierbij in overweging genomen:

- in de huidige wetgeving ontbreekt informatie met betrekking tot de meetplaats. Hierdoor is er bij controle vaak discussie over waar gemeten moet worden. In de nieuwe wetgeving moet hierover dan ook duidelijkheid gegeven worden;
- de metingen moeten ongeveer ter hoogte van het oor uitgevoerd worden op een plaats die ook voor handhavers bereikbaar is. De meetapparatuur mag niet manipuleerbaar zijn door derden;
- de meeste loggers en limiters zijn klasse 2-geluidsmeters;
- uit onderzoek is gebleken dat vele sonometers in de goedkopere prijsklasse geen L_{Aeq} kunnen berekenen;
- tijdens het overleg met de live-sector en de kleinere organisatoren, is voorgesteld om de metingen uit te voeren ter hoogte van de mengtafel. In die gevallen waar nu al continu gemeten wordt, is het meestal in de buurt van de mengtafel. Uit het overleg met de discotheeksector is echter gebleken dat meten aan de mengtafel niet zo evident is in discotheken. Alle musici hebben immers monitors bij zich staan om de muziek goed te kunnen opvolgen. Bij live-artiesten staan die op het podium, bij dj's aan de mengtafel. Bij dergelijke opstelling zullen aan de mengtafel hogere geluidsniveaus worden opgetekend dan op de rest van de dansvloer. In sommige discotheken wordt het geluidsniveau opgevolgd en aangepast als een bepaalde grens wordt overschreden (wordt in de sector 'actieve meting' genoemd). Dit gebeurt enkel in die zalen waar een maximaal geluidsniveau wordt opgelegd door de gemeente. De microfoon bevindt zich dan boven de dansvloer (in het midden van de ring met luidsprekers). Met betrekking tot handhaving door de bevoegde overheid is dit echter geen geschikte locatie. Indien een correctie factor wordt bepaald (bijvoorbeeld door een geluidskundige bij aanvraag van de vergunning) kan op het moment van de handhaving wel elders gemeten en teruggerekend worden;
- voor handhaving met fysieke aanwezigheid van de controleur is een beoordelingsperiode van 15 minuten of meer te lang. Als de meting zo lang duurt, vergroot immers de kans dat het publiek de meting verstoort.

Bovenstaande elementen indachtig worden volgende voorstellen met betrekking tot de meetketen gedaan.

Algemene eisen gesteld aan de meetketen

Conclusie:

De meet- en registratieapparatuur dient minstens te voldoen aan volgende voorwaarden

- de meet- en registratieapparatuur voldoet aan de eisen gesteld voor klasse 2-meetinstrumenten in de NBN-normen (NBN EN 60651 (1996) of recenter);
- de meet- en registratieapparatuur is zo geïnstalleerd dat het niet kan gemanipuleerd worden door derden. Dit geldt ook voor de meetmicrofoon;
- de meetmicrofoon van de meet- en registratieapparatuur is zo geïnstalleerd worden dat hij niet afgeschermd wordt voor het geluid waaraan de bezoekers worden blootgesteld;

- de meet- en registratieapparatuur is zo uitgerust dat gedurende de volledige activiteit gemeten kan worden,
- de meet- en registratieapparatuur kan ten alle tijden gecontroleerd worden door de toezichhoudende overheid;
- de meet- en registratieapparatuur wordt minstens jaarlijks gekalibreerd met behulp van een akoestische ijkbron;
- de meet- en registratieapparatuur als vermeld in artikel 5.32.2.2bis §1, 3° en artikel 5.32.2.2bis §2, 3°, en geluidsbegrenzers worden jaarlijks gecontroleerd door een erkend milieudeskundige in de discipline geluid en trillingen.

De meetplaats dient ten minste te voldoen aan volgende voorwaarden:

- de meetplaats bevindt zich op een hoogte tussen 1,20 en 3 meter boven de vloer;
- de meetplaats bevindt zich ter hoogte van de mengtafel als de mengtafel zich tussen het publiek en centraal tussen de belangrijkste luidsprekers bevindt;
- als niet voldaan wordt aan de voorwaarden vermeld in 2°, bevindt de meetplaats zich tussen het publiek en centraal tussen de belangrijkste luidsprekers;
- de meetplaats is toegankelijk voor de toezichhoudende overheid.

Voor elke activiteit moet een verantwoordelijke voor het naleven van de geluidsnorm worden aangeduid. Deze verantwoordelijke is het aanspreekpunt voor de toezichthouder.

Bijzondere eisen met betrekking tot de meetketen en de handhaving

1. categorie 1: maximaal geluidsniveau • 85 dB(A) $L_{Aeq, 15min}$

Conclusie.

Meetketen.

Er wordt geen verplichting tot meten opgelegd. Er zijn geen bijzondere eisen met betrekking tot de meetketen.

Handhaving

De controle van het geluidsniveau kan door een bevoegd toezichthouder uitgevoerd worden in $L_{Amax, slow}$ op gelijk welke plaats in de inrichting waar zich in normale omstandigheden personen kunnen bevinden. Het maximum geluidsniveau waaraan de meting getoetst wordt, bedraagt 92 dB(A) $L_{Amax, slow}$. In dat geval wordt ervan uitgegaan dat de norm wordt gerespecteerd. Indien het geluidsniveau van 92 dB(A) $L_{Amax, slow}$ wordt overschreden, is een nauwkeurigere meting van 85 dB(A) $L_{Aeq, 15min}$ noodzakelijk, voor zover de overschrijding niet het gevolg is van achtergrondgeluiden zoals bv. applaus of fluiten van het aanwezige publiek.

2. categorie 2: maximaal geluidsniveau • 95 dB(A) $L_{Aeq, 15min}$

Conclusie:

Meetketen:

- het is verplicht om het geluidsniveau continu te meten. De gegevens dienen niet verplicht geregistreerd te worden (Dit kan indien nodig in specifieke gevallen later wel opgelegd worden door de gemeente. Net zoals het verplichten van een limiter.) Het gebruik van een geluidsbegrenzer ("limiter") die derwijze is afgesteld dat de norm gerespecteerd wordt, kan aanzien worden als gelijkwaardig aan de verplichting tot meten en registreren.
- de metingen worden uitgevoerd door de organisator of door een hiertoe door de organisator aangestelde persoon. De organisator meet bij voorkeur $L_{Aeq, 15min}$ (• 95 dB(A)). Een snelle meting kan gebeuren aan de hand van $L_{Amax, slow}$. Een maximaal geluidsniveau van $L_{Amax, slow}$ • 102 dB(A) wordt geacht in overeenstemming te zijn met $L_{Aeq, 15min}$ • 95 dB(A). Alles wordt mee gemeten, zowel elektronisch versterkte muziek als alle andere geluiden in de inrichting;
- om het geluidsniveau binnen de verplichte normen te houden, heeft de verantwoordelijke voor het geluidsniveau nood aan informatie over het geproduceerde geluidsniveau. Voor alle inrichtingen en muziekactiviteiten in categorie 2 is het verplicht dat ten minste de verantwoordelijke voor het geluidsniveau continu zicht heeft op $L_{Amax, slow}$ gemeten ter hoogte van de mengtafel of op een andere representatieve meetplaats.

Handhaving:

Om tegemoet te komen aan de vraag van gemeenten naar een eenvoudige handhaving kunnen de controles worden uitgevoerd in $L_{Amax,slow}$. Het maximum geluidsniveau dat daarbij bereikt mag worden bedraagt 102 dB(A) $L_{Amax,slow}$. In dat geval wordt ervan uitgegaan dat de norm wordt gerespecteerd. Indien het geluidsniveau van 102 dB(A) $L_{Amax,slow}$ wordt overschreden, is een nauwkeurigere meting van 95 dB(A) $L_{Aeq, 15min}$ noodzakelijk.

3. categorie 3: maximaal geluidsniveau = 100 dB(A) $L_{Aeq,60min}$ ConclusieMeeeketen:

- voor alle inrichtingen en muziekactiviteiten in categorie 3 is het verplicht om gedurende de volledige activiteit het geluidsniveau continu te meten en te registreren ter hoogte van de mengtafel of op een andere representatieve meetplaats. De rapporten kunnen opgevraagd worden door de handhavende overheid (gemeenten). De metingen worden uitgevoerd door de organisator of door een hiertoe door de organisator aangestelde persoon. De meting zal gebeuren aan de hand van $L_{Aeq, 60min}$. Alles wordt mee gemeten, zowel elektronisch versterkte muziek als alle andere geluiden in de inrichting. Het is niet de bedoeling om in deze regelgeving het gebruik van een limiter, die het geluidsniveau automatisch aftopt, te verplichten. Het gebruik van een geluidsbegrenzer ("limiter") die derwijze is afgesteld dat de norm gerespecteerd wordt, kan wel aanzien worden als gelijkwaardig aan de verplichting tot meten en registreren.
- ten minste de verantwoordelijke voor het geluidsniveau moet continu zicht hebben op het $L_{Aeq, 60min}$ gemeten ter hoogte van de mengtafel of andere representatieve meetplaats.

Handhaving

- de controles worden uitgevoerd in $L_{Aeq, 60min}$. In eerste instantie worden daarbij de geregistreerde gegevens van de organisator of de door de organisator aangestelde persoon afgetoetst aan de norm. Verder zullen de ogenblikkelijke meetwaarden vergeleken kunnen worden met de meetresultaten van de handhavers zodat op die manier kan nagegaan worden of het meettoestel van de organisator of zijn aangestelde voldoende nauwkeurig gekalibreerd is.

Overname hindervoorschriften uit het KB van 24 februari 1977

Zoals hierboven aangehaald worden de voorschriften uit het KB van 24 februari 1977 overgenomen in VLAREM. Deze worden opgenomen in hoofdstuk 6.7, Niet-ingedeelde inrichtingen. Dit betekent dat niet enkel de normen voor het geluid in de inrichting maar ook voor de hinder voor de buurt dienen overgenomen te worden.

Conclusie

Gezien de voorschriften voor hinder in de buurt uit het KB van 24 februari 1977 afwijken van deze in VLAREM, hoofdstuk 4.5 zullen er in hoofdstuk 6.7 aparte voorschriften met betrekking tot hinder voor de buurt opgenomen moeten worden.

5.2 Uitvoering en handhaving

De regelgeving treedt in voege op 1 januari 2012 als richtwaarde en op 1 januari 2013 als bindende norm. Ten behoeve van de handhavers en organisatoren wordt ter begeleiding van de wetwijziging een technische handleiding opgemaakt en een technische informatieronde georganiseerd.

De reglementering zal ingevoerd worden door een wijziging van titel I en titel II van het VLAREM door een besluit van de Vlaamse Regering. De betrokken activiteiten en inrichtingen zijn ofwel niet-ingedeeld ofwel inrichtingen die volgens titel I van VLAREM ingedeeld zijn als klasse 2 of klasse 3. Het milieuhandhavingsdecreet (titel XVI van het DABM) regelt de handhaving van de Vlaamse milieuregelgeving. In dit geval zal het toezicht gebeuren door de lokale handhavers. Zij zijn al vertrouwd met deze vorm van

toezicht aangezien er nu al regelmatig controles van het geluidsniveau in- en buiten de inrichtingen worden uitgevoerd

5.3 Toepassing van de Compensatieregel

Voor de onderstaande berekening van het aantal inrichtingen werd rekening gehouden met de volgende cijfers: 2643 fuifzalen en jeugdhuizen, 150 culturele centra, 114 concertzalen, 600 danscafés, 120 discotheken. De totale som van 3.627 inrichtingen werd afgerond naar 3.600.

Bestaande inrichtingen:

Onder bestaande inrichtingen vallen 1) inrichtingen die al over een milieuvergunning klasse 2 beschikken; 2) inrichtingen die meldingsplichtig zijn en waarin het maximaal geluidsniveau dat beoogd wordt $>85\text{dB(A)} L_{Aeq, 15\text{min}}$; 3) inrichtingen die meldingsplichtig zijn en waarin het geluidsniveau dat beoogd wordt $>85\text{dB(A)} L_{Aeq, 15\text{min}}$ is en 4) inrichtingen die niet ingedeeld zijn

Bestaande inrichtingen bedoeld in 1) dienen per **aangetekend schrijven** aan de vergunningverlenende overheid bekend te maken wat het maximaal geluidsniveau voor muziek is dat voor hun inrichting van toepassing zal zijn

Het **opmaken** van de aangetekende brief wordt als extra administratieve last aanzien: 30 min per aangetekende brief.

Bestaande inrichtingen bedoeld in 2) dienen een **milieuvergunning klasse 2** aan te vragen. In dat geval moet, in tegenstelling tot de huidige situatie, een milieuvergunningendossier ingediend worden. Het aantal dossiers voor de eerste twee jaar wordt laag ingeschat gezien vele inrichtingen wellicht gebruik zullen maken van de mogelijkheid om bij bijzondere gelegenheden een toelating aan het College van Burgemeester en Schepenen te vragen (zie 3)). De tijd nodig voor de opmaak van een milieuvergunningdossier indien toch wordt geopteerd om een klasse 2 vergunning aan te vragen, wordt geschat op 8 uur..

Voor inrichtingen als vermeld onder 3) en 4) zijn er geen bijkomende verplichtingen tegenover de huidige situatie.

Nieuwe inrichtingen:

Nieuwe inrichtingen die een geluidsniveau $> 85\text{dB(A)} L_{Aeq, 15\text{min}}$ wensen te produceren dienen bij **aanvraag van de milieuvergunning** aan te duiden welke categorie voor hun inrichting van toepassing zal zijn. Aangezien dit enkel gaat om het aanduiden van een extra item in heel de vergunningsaanvraag wordt dit **niet als extra administratieve last gezien**.

Niet-ingedeelde inrichtingen en inrichtingen in rubriek 32.2.2° Vlareme I:

Niet-ingedeelde inrichtingen en inrichtingen in rubriek 32.2.2° Vlareme I dienen, indien ze een afwijking van de eerste categorie wensen, hiervoor een **aanvraag** te doen. In de huidige situatie moeten deze inrichtingen ook al bij het college van burgemeester en schepenen hun activiteit melden en een afwijking op het KB van 24 februari 1977 aanvragen. De aanvraag voor een afwijking wordt dus **niet aanzien als extra administratieve last**.

Aankoop van meet- en registratieapparatuur

Jaarlijks moet de meet- en registratieapparatuur **geijkt** worden en/of de **instellingen gecontroleerd** door een erkend milieudeskundige in de discipline geluid en trillingen. De opmaak van het attest hiervoor wordt aanzien als extra administratieve last. Het aantal meet- en registratietoestellen waarop deze wetgeving van toepassing zal zijn wordt geschat op 5.000. De tijd nodig voor de opmaak van een attest wordt geschat op 30 minuten.

De **totale jaarlijkse administratieve last** die voortvloeit uit de controle en ijking van de meet- en registratieapparatuur wordt geschat op **85.000 euro**.

Opmaak geluidsplan

Inrichtingen met vaste geluidsinstallatie in categorie 3 dienen een **geluidsplan** op te maken. Dit geluidsplan kan kaderen in de verplichting tot de opmaak van een akoestische studie die al in VLAREM is opgenomen. De aanvulling van het rapport wat betreft de extra voorschriften voor het geluidsplan, wordt als extra administratieve last aanzien. Het grootste aantal dossiers wordt verwacht op het moment dat de VLAREM-wijziging van kracht zal gaan. Het aantal dossiers in de eerste twee jaar wordt geschat op 600. De volgende

jaren wordt het aantal geschat op 100 per jaar. De erkend milieudeskundige in de discipline geluid en trillingen zal door de extra bepalingen voor het geluidsplan 3 uur extra bezig aan het rapport. De totale, **jaarlijkse rapporteringskost** voor de opmaak van een geluidsplan bedraagt ongeveer **10.200 euro**. In de eerste twee jaar wordt deze kost geschat op 61 200 euro.

De kostprijs van een werkuur wordt geschat op 34 euro/uur. Dit bedrag is overgenomen uit de lijst van standaardtarieven van de dienst wetsmatiging: ondernemingen – update 2008 – totaal gewogen gemiddelde, gemiddeld niveau.

5.4 Monitoring en evaluatie

Te gepaste tijde en wanneer de noodzaak bestaat, zal de overheid de wetgeving evalueren en de betrokken doelgroepen terug consulteren. In nauw overleg met de jeugdsector wordt er voor 1 oktober 2011 een impact assessment voorgelegd waarin wordt nagegaan wat de financiële implicaties zijn voor de jeugdsector, Consultatie

Hieronder wordt een korte samenvatting gegeven van de verschillende overlegmomenten die georganiseerd werden. In bijlage zijn de volledige verslagen terug te vinden.

5.5 Overleg binnen de Vlaamse overheid

Aangezien het onderwerp betrekking heeft op twee beleidsdomeinen namelijk Leefmilieu en Volksgezondheid, is er in de loop van het proces herhaaldelijk overleg geweest tussen beide beleidsdomeinen. Voor het beleidsdomein Leefmilieu waren de afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu&Gezondheid en de afdeling Milieuvergunningen van het departement LNE betrokken. Voor het beleidsdomein Volksgezondheid waren de afdelingen Toezicht Volksgezondheid en Preventie, Eerstelijns en Thuiszorg van het Vlaams Agentschap voor Zorg en Gezondheid betrokken.

5.6 Doelgroepenoverleg

Er is van bij de start gekozen voor een participatieve manier van aanpak. Er is dan ook een uitgebreide consultatie vooraf gegaan aan het voorstel voor de Vlaamse Regering.

5.6.1 1 DECEMBER 2009: RONDETAFLCONFERENTIE MUZIEKGERELATEERDE HINDER EN GEHOORSCHADE

Eerste bijeenkomst van een geselecteerd aantal aanwezigen uit verschillende doelgroepen: muziek (steunpunten, technici, organisatoren, belangenorganisaties, ...), gezondheidszorg (steunpunten, audiologen, overkoepelende organisaties, ..), leefmilieu (geluidsdeskundigen, lokale verantwoordelijken, overkoepelende organisatie, ...), jeugd (overkoepelende organisaties, ...) en verschillende overheidsdiensten (leefmilieu, gezondheidszorg, cultuur, jeugd, onderwijs .).

Deze rondetafelconferentie had tot doel de betrokkenen een eerste keer samen te brengen en te polsen naar de reacties op een mogelijke regelgeving. Er werd een uitgebreid verslag opgemaakt van de conferentie. Hieruit is gebleken dat de meesten voor een duidelijke regelgeving zijn. Dit moet geflankeerd worden met een goede en doelgerichte sensibilisatie. Over het nut van een aangepaste wetgeving voor hinder, waren de meningen verdeeld.

5.6.2 BESPREKING VOORSTEL SCENARIO'S IN WERKGROEPEN (20 APRIL, 3 MEI, 10 MEI, 25 MEI 2010)

De hierboven besproken verschillende opties werden besproken tijdens het doelgroepenoverleg. Tijdens dit overleg werd duidelijk de voorkeur gegeven aan een maximaal geluidsdrukkniveau uitgedrukt in L_{Aeq} in combinatie met een aantal flankerende maatregelen. Vooral de grote organisatoren zijn van oordeel dat het invoeren van een normering ten gunste komt van iedereen. Ze zien dit als een manier om de groepen in toom te houden. Ook de flankerende maatregelen zijn voor hen haalbaar. Ze hebben dit dan ook al omgezet in een charter dat ze op 23 juni 2010 via een persbericht hebben verspreid. In dit charter verbinden 140 organisatoren en geluidstechnici zich ertoe om een maximaal geluidsniveau $L_{Aeq,15min}$ van 103 dB(A) aan te houden, gemeten op 2 m hoogte aan de mengtafel. Daarenboven worden, indien het budgettair en organisatorisch toelaatbaar is, een aantal flankerende maatregelen uitgevoerd. Zoals het verdelen van oordopjes, het informeren van het publiek, het inrichten van rustzones, ...

De kleinere organisatoren (jeugdhuizen, fuiven ...) hebben nog enige reserve ten opzichte van de concrete uitvoering van het voorstel. De budgetten en mogelijkheden zijn minder ruim dan die van grote organisatoren.

Er wordt gezocht naar een optie die de toepassing van de wetgeving ook voor kleinere organisatoren mogelijk maakt

5.6.3 OVERLEG MET VERTEGENWOORDIGERS DISCOTHEEKSECTOR (15 SEPTEMBER 2010)

Op de hiervoor beschreven overlegmomenten was er niemand van de discotheeksector vertegenwoordigd. Dit is te wijten aan het feit dat er geen federatie of overkoepelende organisatie is en er geen contactpersonen werden gevonden. In de loop van de zomer is toch een contactpersoon gevonden die dan enkele mensen heeft uitgenodigd om deel te nemen aan het overleg. Uit dit overleg is gebleken dat er een aantal elementen anders zijn dan voor de live-sector onder andere de opstelling van de geluidsinstallaties en de geluidsniveaus. Tegen de plannen om een maximaal geluidsniveau in te voeren in combinatie met een aantal flankerende maatregelen waren geen noemenswaardige bezwaren. Er is door de deelnemers geen suggestie gedaan in verband met het maximaal geluidsniveau. Er werd wel gevraagd om de voorwaarden voor ingedeelde en niet-ingedeelde activiteiten gelijk te maken.

5.6.4 AFSLUITEND OVERLEG MOMENT ONTWERP WETGEVING – 19 JANUARI 2011

Op 19 januari 2011 werd het ontwerp van de wetgeving voorgesteld aan de betrokkenen in het overleg. Er was tevens een permoment voorzien. Er werd uitdrukkelijk gecommuniceerd dat het een wetsvoorstel was waarop tot 11 februari 2011 opmerkingen konden worden gemaakt. Er kwamen heel wat reacties van uiteenlopende aard, van zeer positief, opbouwend, constructief met alternatieve voorstellen, tot kritisch. Alle technische adviezen werden gebundeld en vormden de basis voor de verdere aanpassingen van het voorstel.

5.6.5 TERUGKOPPELING VOORLIGGEND VOORSTEL – JANUARI TOT EN MET MEI 2011

Het voorliggend voorstel werd teruggekoppeld naar een beperkt aantal vertegenwoordigers van de betrokken sectoren.

6 Overige informatie voor de Inspectie van Financiën

6.1 Weerslag van de beslissing op de Vlaamse overheid

Geen

6.2 Weerslag van de beslissing op de Vlaamse begroting

Geen

6.3 Weerslag van de beslissing op het personeelskader en de personeelsbudgetten

Gezien het om inrichtingen klasse 2 en klasse 3 en niet-ingedeelde inrichtingen gaat, is de verwachte extra werkdruk voor de afdeling milieu-inspectie van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie te verwaarlozen. Het zou enkel gaan om dossiers waar hoger toezicht vereist is.

7 Samenvatting

Het voorliggend voorstel beoogt een evenwicht te vinden tussen voldoende muziekbeleving en het beperken van gehoorschade. Het voorstel is het resultaat van verschillende overlegmomenten met vele betrokkenen zoals audiologen, geluidskundigen en technici, organisatoren, zaaluitbaters, discotheken, de jeugdsector, gemeentediensten en andere overheden. Uit dit overleg is gebleken dat het behouden van de huidige situatie niet wenselijk is omdat zowel de overheid als de organisatoren weinig middelen hebben om een maximaal geluidsniveau in een inrichting af te dwingen. Ook het afsluiten van een milieubefeidsvereenkomst (MBO)

was in dit geval geen aangewezen optie gezien de grote en heterogene sector waarop deze van toepassing zou zijn. Daarom werd er beslist om een wetgeving te ontwikkelen. Er werden verschillende pistes bekeken (invoeren in het federale KB van 24 februari 1977, invoeren in VLAREM en invoeren in het preventiedecreet). Uit de juridisch-technische analyse blijkt dat het opleggen van een maximaal geluidsniveau in de inrichting een Vlaamse bevoegdheid is. Bovendien zijn er al bestaande aanknopingspunten in VLAREM en kan de handhaving gebeuren door gemeentelijk personeel of personeel van de politiezone. Daarom valt de keuze voor de invoering van een wetgeving met betrekking tot het maximaal geluidsniveau van muziek in de inrichting, op VLAREM. Na analyse blijken hoofdstuk 5.32 Ontspanningsinrichtingen en schietstanden en hoofdstuk 6.7 Niet-ingedeelde muziekactiviteiten hiervoor het meest geschikt te zijn. De voorschriften uit het KB van 24 februari 1977, zowel met betrekking tot het geluidsniveau in de inrichting als hinder voor de buurt, worden overgenomen in VLAREM zodat alle voorschriften met betrekking tot geluid tijdens muziekactiviteiten gecentraliseerd wordt in VLAREM.

Voor de invoering in VLAREM werden 3 verschillende pistes vergeleken. Hiervoor werden binnen- en buitenlandse reglementeringen en wetgevingen onderzocht. Optie 1 gaat uit van een maximaal geluidsniveau zonder flankerende maatregelen (basis arbeidswetgeving), opties 2.1 en 2.2 gaan uit van een maximaal geluidsniveau gecombineerd met flankerende maatregelen (basis buitenlandse wetgevingen), optie 3 gaat uit van enkel flankerende maatregelen zonder maximaal geluidsniveau. Na vergelijking en evaluatie van de selectiecriteria, komt optie 2.2, waarbij er gewerkt zal worden met een getrapte normering, als beste naar voor. Deze getrapte normering bestaat uit drie verschillende categorieën van geluidsniveaus:

- maximaal geluidsniveau $\leq 85 \text{ dB(A)} L_{Aeq,15\text{min}}$
- maximaal geluidsniveau $\leq 95 \text{ dB(A)} L_{Aeq,15\text{min}}$
- maximaal geluidsniveau $\leq 100 \text{ dB(A)} L_{Aeq,60\text{min}}$

Inrichtingen waar het maximaal geluidsniveau $\leq 85 \text{ dB(A)} L_{Aeq,15\text{min}}$ wordt gerespecteerd zijn niet ingedeeld. Inrichtingen waar dit geluidsniveau wordt overschreden zijn wel ingedeeld tenzij zij voldoen aan de voorwaarden die worden omschreven in artikel 6.7.3 van het voorstel.

Hoe hoger het geluidsniveau, hoe meer flankerende maatregelen. Voor de eerste categorie gelden geen bijkomende verplichtingen. Inrichtingen in de tweede categorie dienen verplicht het geluidsniveau te meten tijdens de activiteit. De verantwoordelijke voor het geluid dient zicht te hebben op het geluidsniveau. De flankerende maatregelen voor de derde categorie zijn de volgende: meten en registreren gedurende heel de activiteit, de verantwoordelijke voor het geluid heeft zicht op het geluidsniveau, gehoorbescherming dient gratis ter beschikking gesteld te worden, voor vaste geluidsinstallaties dient een geluidsplan opgemaakt te worden.

8 Contactinformatie

Gilke Pée
 Dienst Hinder & Risicobeheer
 Afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu & Gezondheid
 Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
 Vlaamse overheid
 Graaf de Ferraris-gebouw, Koning Albert II-laan 20, bus 8, 1000 Brussel
 tel: 02/553 78.32
 E-mail: gilke.pee@lne.vlaanderen.be